15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2011 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 163(4781)

Azg Ազգ

ISSN: 1829-1651

Եթե լիբերալ-դեմոկրատ ենք թղթով, ինչո՞ւ նույնը չենք գործով

ՀՈՎԻԿ ԱՓՅԱՆ

Քսան տարի է անցել այն օրից, երբ ԽՍՀՄ փլուզումից հետո Հայաստանը հռչակվեց անկախ պետություն՝ սահմանադրորեն ամրագրելով իր սոցիալական, ժողովրդավարական, իրավական լինելն ու ազատ տնտեսություն ունենալու անհրաժեշտություն-հանգամանքը: Սակայն արդյո՞ք այսօր մենք հենց ժողովրդավարական ու ազատ տնտեսություն ունեցող երկիր ենք: Անշուշտ տեսանելի չեն սրա ապացույցները, սակայն եթե մեզանում չհաջողվեց սերմանել ու արմատավորել, ասիճանաբար տիրապետող դարձնել լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսությունը, ապա ի՞նչ պատճառով, ո՞ւմ մեղավորությամբ:

Ինչո՞ւ լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսությունը տիրապետող չդարձավ Հայաստանում, կամ լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսության առկա վիճակը մեր երկրում թեմայով երեկ Թեթեյան կենտրոնում Արմենական-Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչությունը կազմակերպել էր քննարկում-բանավեճ: Մասնակցում էին տարբեր լիբերալ-դեմոկրատիզմը դավանող կուսակցությունների ղեկավարներ եւ ներկայացուցիչներ, պատմաբաններ, հասարակագետներ, լրագրողներ:

ԱԺ-ում նախկինում ՀՌԱԿ խմբակցության անդամ Լազեր Գալստյանի հիշատակը մեկ րոպե լռությամբ հարգելուց հետո մասնակիցները սկսեցին քննարկումը: Բացման խոսքում Արմենական-Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության ատենապետ **Հակոբ Ավետիքյանը**՝ ընդգծելով, որ չնայած 20-ամյա մեր անկախությանը՝ երկրում լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարակոսությունը իր արժանի տեղը չի գրավել, ինչպես բազմաթիվ առաջադեմ երկրներում, եւ դիմելով քննարկման մասնակիցներին՝ ասաց. «Արդյոք մեր պետությո՞ւնը պատրաստ չէր, թե՞ հասարակությունը: Միգուցե մեզանում լիբերալ-դեմոկրատները «այն մարդիկ» չէի՞ն, կամ Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը անհրաժեշտ ուժը չունե՞ր»:

Տես էջ 3

Ադրբեջանական անօդաչու «հետախույզը»՝ արցախցի հակաօդայիններ «գերին»

«Սեպտեմբերի 12-ին, ժամը 7.30-ի սահմանում պաշտպանության բանակի ՀՕՊ եւ ռադիոէլեկտրոնային պայքարի ստորաբաժանումների ձեռնարկած հատուկ միջոցառումների արդյունքում Մարտունու շրջանի Վազգենաշեն գյուղի մերձակայքում շարքից հանվել է ադրբեջանական զինուժի մեկ անօդաչու թռչող սարք»: Այս մասին երեկ հաղորդագրություն տեղադրվեց Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պաշտպանության բանակի կայքէջում:

Տեղեկատվության համաձայն, խփված ինքնաթիռի մասերը գտնվում են պաշտպանության բանակի համապատասխան ծառայությունների տրամադրության տակ: «Դեպքի մանրամասները ուսումնասիրելու համար ստեղծվել է հանձնաժողով, տարվում է քննություն», տեղեկացնում են Ղարաբաղից:

Ըստ նույն աղբյուրի՝ «Ղարաբաղ-ադրբեջանական հակամարտ զորքերի շփման գծում արձանագրվող հրադադարի ռեժիմի խախտմանը զուգահեռ վերջին շրջանում նկատելի ակտիվությամբ է գործում նաեւ հակառակորդի օդուժը, որն իրականացնում է ինչպես մարտաուսումնական, այնպես էլ հետախուզական բնույթի թռիչքներ»:

ԼՂՀ ՊԲ օպերատիվ տվյալների համաձայն՝ վերջին օրերին «հակառակորդի անօդաչու ինքնաթիռները բավականին մեծ հաճախականությամբ հետախուզական թռիչքներ են կատարում սահմանային գոտու ողջ երկարությամբ, իսկ որոշ դեպքերում էլ խախտում Արցախի օդային սահմանը»: Պաշտպանության բանակի հակաօդայինների կողմից, ըստ հաղորդագրության, նման բնույթի թռիչքներ են հավաստանվել վերջին տասնօրյակում եւ դրանց կանխարգելման նպատակով իրականացվել համարժեք քայլեր:

Մինչ երեկ բազմաթիվ լրատվամիջոցներ՝ հայաստանյան ու արտերկրի, տեղեկացնում էին անօդաչու սարքի շարքից հանվելու մասին, ադրբեջանական միայն որոշ՝ մանր-մունր, քիչ թե շատ ընդդիմադիր կեցվածք ունեցող կայքէջեր էին անդրադարձել տեղեկությանը, միայն նշելով տեղի ունեցածն ու այն, որ Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունից որեւէ մեկնաբանություն ստանալ չի հաջողվում:

Ադրբեջանական մոտեցումներին ու տրամաբանությանը լավ ծանոթ լինելու պարագայում այս լռությունն էլի հետաքրքրելի չէ, քանի որ ամեն ինչ, անգամ ակնհայտն ու անհերքելին հերքելու փորձ անելու մեջ ադրբեջանցիները գրեթե ոչ մեկին չեն զիջում: Դրա փոխարեն, ռազմատենչությամբ կոկորդ պատռող Ադրբեջանը պետք է տեղի ունեցածից գոնե մեկ դաս քաղի այն իմաստով, որ անօդաչու սարքերի դեմ պայքարելու տեխնիկական ու ռազմական բարդությունները հայտնի են: Այսինքն՝ ղարաբաղյան զինուժը ակնհայտորեն բավականին բարձր պատրաստվածություն ունի, իսկ ուղղակիորեն նման սարքի վնասազերծումը վկայում է նաեւ բարձր մարտունակության մասին:

Նշենք նաեւ, որ Աստրախանի հրաձգարանում օգոստոսի 30-ին տեղի ունեցած ԱՊՀ անդամ-երկրների ՀՕՊ-ի ուժերի մասնակցությամբ անցնող զինավարժություններում հայկական զինուժի բարձր մակարդակով ներկայացվածության իրական ու հիմնավոր լինելու եւս մեկ ապացույց է ադրբեջանական սարքի շարքից հանելը, հատկապես որ այն իսրայելյան արտադրության է, որը համարվում է ամենաբարձրակարգերից մեկը:

Ուշ գիշերին Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունը հերքեց անօդաչուի կործանման մասին տեղեկությունը: Հապա ինչ պիտի աներ:

Ա. ՀԱԲՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հայաստանում եւ Թուրքիայում ԱՄՆ դեսպանների թեկնածությունը մնաց հաստատվի Սենատում

Միացյալ Նահանգների Սենատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովը երեքշաբթի երեկոյան հաստատել է ինչպես Թուրքիայում ԱՄՆ դեսպան Ֆրենսիս Ռիկարդոնեի, այնպես էլ Հայաստանում ԱՄՆ դեսպան Ջոն Հեֆֆերնի թեկնածությունները: Հեֆֆերնի թեկնածության օգտին քվեարկությունը եղել է միաձայն, Ռիկարդոնեին դեմ են քվեարկել Ռոբերտ Մենենդեսը, Բարբարա Բոքսերը եւ Ջիմ Ռիչը:

Ըստ Ամերիկայի հայկական համագումարի հաղորդագրության՝ Սենատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի գործնական հանդիպմանը քննարկվել է դեսպանների թեկնածուների ցուցակը, որտեղ էլ սենատոր Ռոբերտ Մենենդեսն իր հիասթափությունն է արտահայտել Թուրքիայում ԱՄՆ դեսպան Ռիկարդոնեից՝ հաշվի առնելով նրա անփույթ պատասխանը Թուրքիայում փորձամասնությունների իրավունքների վերաբերյալ:

Սենատոր Մենենդեսը նշել է, որ Ռիկարդոնեի «անընդունելի, սխալ ու անտեղի» պատասխանից երեւում է, որ կամ նա ուշադիր չի ստուգել «այն պատասխանները, որոնք ներկայացվել են իր անունից, կամ, ինչն ավելի վատ է, նա իսկապես տեղյակ չէ Թուրքիայում քրիստոնեական եկեղեցու պատմության եւ այդ երկրում քրիստոնեական եկեղեցիների խնդիրների մասին: Իր պատասխանը ցույց է տալիս նաեւ, որ նա բավարար կենտրոնացած կամ հետաքրքրված չէ հայ համայնքի խնդիրներով եւ այդպիսով Թուրքիային ապակողմնորոշում է հայկական խնդիրների առաջնայնության հարցում: Մեզ հարկավոր է այնպիսի դեսպան Անկարայում, որը կաջակցի, կպաշտպանի եւ կխոսի ԱՄՆ-ի շահերի տեսանկյունից: Ցավոք, ես հիասթափվեցի որոշ Ռիկարդոնեից եւ կորցրեցի վստահությունս, որ նա ունակ է կատարելու այդ առաջադրանքը. այդ պատճառով չեմ կարող աջակցել նրա թեկնածությանը»:

Ռիկարդոնեն ավելի վաղ նշել էր, թե իբր մինչեւ 1915թ. Թուրքիայում եղած մոտ 2000 եկեղեցիների «մեծ մասը շարունակում է գործել մինչ օրս»:

«Ամերիկայի հայկական համագումարը Սենատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովին կոչ է անում անցկացնել Թուրքիայում հայկական եկեղեցիների եւ նման այլ կրոնական վայրերի ու հուշարձանների ներկա դրության գնահատում: Ըստ դրա օրենսդրություն ձեւավորել, որը կբարձրացնի կրոնական ազատությունների մակարդակը Թուրքիայում, ինչպես նաեւ կպաշտպանի եւ կպահպանի իր քրիստոնեական ժառանգության դեռ պահպանված նմուշները»,- նշել է Ամերիկայի հայկական համագումարի գործադիր տնօրեն **Բրայան Արդունին**:

Ամեն դեպքում, արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովում հավանության արժանացած դիվանագետների թեկնածությունը պետք է հաստատվի նաեւ Սենատի լիագումար նիստում, այդուհետեւ միայն նրանք կժամանեն դեսպանության երկրներ:

Ա. Հ.

Ո՞վ է ՀՌԱԿ ատենապետ

«**Ազգ**» օրաթերթին հայտնի է դարձել, որ ՀՀ արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալությունը օրերս մերժել է ՀՌԱԿ ներքին հեղաշրջմամբ ատենապետ հռչակված Հարութ Առաքելյանի գրանցումը: Թերթը առիթ ունեցել էր անդրադառնալու ՀՌԱԿ-ում տեղի ունեցած վերջին փոփոխությանը՝ նշելով, որ դրա իրական պատճառը Հ. Առաքելյանի փորձն էր «վերընտրվելու» միջոցով խուսանավելու կուսակցության անշարժ գույքի անօրինական վաճառքի պատասխանատվությունից: Հիշեցնենք, որ ըստ ՀՀ դատախազության խոսնակ Սոնա Տոռոյանի՝ առկա բողոքի հիման վրա «անշարժ գույքի» գործը ուղարկվել է Երեւանի Կենտրոնի ոստիկանություն հետագա քննության համար:

Պետռեգիստրի մերժումը փոխում է իրերի դասավորությունը ՀՌԱԿ-ում, ինչը նշանակում է, որ մենք կարող ենք ականատես լինել ատենապետի աթոռի համար պայքարի երկրորդ ռաունդին: Ի դեպ, ՌԱԿ ատենապետ Մայք Խարաբյանը արդեն հաստատել էր շնորհավորել Հ.Առաքելյանի ատենապետությունը եւ փաստորեն հայտնվում է հիմար վիճակում, քանի որ դե յուրե ատենապետ շարունակում է մնալ Էդվարդ Անտինյանը, որին ատենապետի պաշտոնում առաջադրել էր նույն ինքը Հարութ Առաքելյանը կուսակցության 19-րդ համագումարում:

«**Ազգը**» հետագայում ավելի մանրամասն կանդրադառնա ՀՌԱԿ-ում ստեղծված նոր իրավիճակին:

Գույժ. Լազր Գալստյան

Երեկ 76 տարեկան հասակում անակնկալ հեռացավ ՀՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավոր, խորհրդարանում ՀՌԱԿ խմբակցության անդամ Լազր Գալստյանը:

Հոգեհանգիստը տեղի կունենա այսօր, ժամը 18-20-ը, Երեւանի Թումանյան 11, բնակ. 62 հասցեում: Հուղարկավորությունը՝ վաղը՝ սեպտեմբերի 16-ին, ժամը 14:00-ին, նույն հասցեից:

***

Լազր Գալստյանի մահվան կապակցությամբ «Գերագույն խորհուրդ» պատգամավորական ակումբը ցավակցություններ է հայտնում նրա հարազատներին ու բարեկամներին:

Նույն կապակցությամբ իր ցավակցություններն է հայտնում Արմենական-ՌԱԿ հանրապետական վարչությունը:

Նոր, կենսաչափական անձնագրերն արժենալու են 60 եվրոյին համարժեք գումար

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Երեկ Ազգային ժողովն առաջին ընթերցմամբ քննարկում էր «Քաղաքացու անձնագրի մասին», «Նույնականացման քարտերի մասին», «Հանրային ծառայությունների համարանիշի մասին» եւ մի շարք այլ, թվով՝ ութ օրենքների նախագծերի փաթեթը: Ըստ օրինագծերը ներկայացնող Հայաստանի փոխոստիկանապետ **Արթուր Օսիկյանի**՝ փաթեթը նախատեսում է Հայաստանում ներդնել կենսաչափական տվյալներով անձնագրային համակարգ՝ պայմանավորված Հայաստանում ընթացող բարեփոխումներով եւ ԵՄ Արեւելյան գործընկերության քաղաքականության շրջանակներում ստանձնած պարտավորություններով:

Համակարգի ներդրումն, ըստ Օսիկյանի, կբացառի անձնագրերի կեղծման հնարավորությունը, կկանխի հանցագործություն կատարած անձի տեղաշարժը մի կողմից, մյուս կողմից՝ կհեշտացնի այլ պետությունների, հատկապես Եվրոպական միության (Շենգենյան խմբավորում) երկրներ մուտքի արտոնագրերի տրամադրման գործընթացը:

«Քաղաքացու անձնագրի մասին» օրենքի նախագծով անձնագիրը էլեկտրոնային պահոց՝ չիպ է պարունակելու, որի մեջ պարտադիր ներգրավվելու են որոշակի կենսաչափական տվյալներ: Աշխարհում մինչեւ ութ տեսակի կենսաչափական տվյալներ են ընդունված, սակայն առավել տարածվածը երկու տեսակի տվյալի՝ թվային լուսանկարի եւ մատնահետքերի ամրագրումն է: ԵՄ բոլոր երկրներում համարյա այդ համակարգը ներդրված է, Եվրոպական միությանն անդամակցելու հայտ ներկայացրած պետություններում նույնպես ներդրվում է: Մեր հարեւաններից Վրաստանն է անցել այս համակարգին, ՌԴ-ում 2007 թվականից նորը գործում է հին համակարգին զուգահեռ:

Տես էջ 2

ԱԶԳ

ԸՆԹԱՑԻԿ

Բանակը բարեփոխումների կարիք է զգում

Ռազմական օմբուդսմենի ներկայությունն անհրաժեշտ է

2008-2011 թթ. զինված ուժերում տարբեր պատճառներով մահացած զինծառայողների թիվը պաշտոնական տվյալներով հասնում է 187-ի: Նրանցից ընդամենը 25-ն է մահացել հրադադարի ռեժիմի խախտման հետեւանքով: Ոչ պաշտոնական տվյալներով, տարբեր փորձագետների գնահատմամբ, 1994-ից ի վեր բանակում զոհվել է ավելի քան 1500 երիտասարդ: Զինծառայողների մահվան դեպքերի առթիվ հարուցված քրեական գործերի քննությունները մեծ մասամբ ընթանում են կոպիտ խախտումներով: Բազմաթիվ սպանություններ չեն բացահայտվել: «Կոնգրես» հյուրանոցում երեկ կազմակերպված «Իրավիճակը հայկական բանակում» քննարկման նպատակն էր ներկայացնել բանակի խնդիրները, գնահատականներ տալ եւ բանակում բարեփոխումների հայեցակարգ մշակել: Կազմակերպիչները դահլիճում դրել էին խաղաղ պայմաններում զոհված մի քանի տասնյակ զինվորների նկարներ՝ հավելելով, որ նրանք պահանջում են արդարություն:

«Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակի» ղեկավար **Արթուր Սաֆունցի** գնահատմամբ՝ բանակում գործում է խորհրդային մոդելը՝ եւ գլխավոր խնդիր կա: Բանակի գլխավոր խնդիրներից է կոռուպցիան: Պաշտոնական դիրքի չարաշահման դեպքերը բազմաթիվ են:

Փաստաբաններ **Սեդա Սաֆարյանն** ու **Մուշեղ Շուշանյանը** բանակում սպանությունների բազմաթիվ դեպքեր են ուսումնասիրել: Նրանք նշում են, որ սպանությունից հետո դեպքի վայրը լավ չի հսկվում: «Կորում են իրեր: Սպանության դեպքից հետո քննիչները հանգուցյալի ծոցագրպանից փաստաթուղթ էին հանել, հետո չէին կողմնորոշվել՝ տրամադրել նախաքննական մարմնին, թե ոչ: Երբ քննիչը կանխակալորեն առաջ է քաշում ինքնասպանության վարկածը, բացառված է, որ ընթանա օբյեկտիվ քննություն: Բազմաթիվ փորձերը ցույց են տվել, որ արհեստածին փորձագիտական եզրակացություններ են ներկայացվում», ասաց Սեդա Սաֆարյանը: Մուշեղ Իշխանյանն էլ հավելում է, որ բանակում մահվան ելքով դեպքերի վերաբերյալ հարուցվում են քրեական գործեր, որոնք սպանության հետ կապ չունեն: Նա անհրաժեշտ համարեց անկախ մարմնի ստեղծումը, որը կվարի քննությունը:

«Համազգեստով՝ թե առանց դրա, սա պատվի հարց է: Զինված ուժերը պատկանում են բոլորիս»: Սա էլ «Տարածաշրջանային ուսումնասիրությունների կենտրոն» ՀԿ ղեկավար **Ռիչարդ Կիրակոսյանի** տեսակետն է: Ներկայացնելով պետության միջազգային պարտավորությունները ռազմական ոլորտում, Կիրակոսյանն առաջարկում է սպայական անձնակազմի վերապատրաստման ինստիտուտ ստեղծել, որը կբերի կարգապահության, ընդհանուր կարգապահական կանոնագիրք մշակել, որը կսահմանի զինվորական վարքը: «Սպան կարող է բարձր կոչում ստանալ, եթե ապացուցել է, որ որոշակի ժամանակահատվածում ունեցել է առաջխաղացում: Հրամանատար լինելը նվեր չէ. կոչումը պետք է վաստակել: Ռազմական օմբուդսմենի ինստիտուտի ստեղծումը նույնպես կարեւոր է: Այն կապահովի խնդիրների լուծում՝ բարձր մակարդակով»:

Փաստաբան **Վահե Գրիգորյանն** էլ առաջ քաշեց պրոֆեսիոնալ բանակի ստեղծման գաղափարը: Պաշտպանության նախարարության ներկայացուցչի գնահատմամբ՝ պրոֆեսիոնալ բանակ ստեղծելու համար ռեսուրսները բավարար չեն: «Բանակում բարեփոխումներ ընթանում են: Սպայական կազմի պատրաստման համար ինստիտուտ է գործում, կրթական բարեփոխումներ են իրականացվում, տպագրվել են ուսումնական ձեռնարկներ»:

«Ո՞ւմ են պետք բարեփոխումները, երբ սպանողին չեն պատժում, հրամանատարի, քննիչի նկատմամբ պատասխանատվություն չկա: Որդուս գլխից գնդակահարել են, բայց նրա սպանության համար ոչ ոք պատասխանատվություն չի կրել», ասաց սպանված զինվորի հայր **Ռոբերտ Միրզոյանը**:

«Ինչո՞ւ այսքան տարի չի բացահայտվում տղայիս սպանությունը, ինչո՞ւ գործով քննիչները, որ սխալ քննություն են վարում, չեն պատժվում». զինվորական դատախազության ներկայացուցչին հարց ուղղեցին 2007-ին Վարդենիսի զորամասում սպանված Տիգրան Օհանջանյանի ծնողները:

Զինվորական դատախազության ներկայացուցիչ **Արսակ Հարությունյանն** ասաց, որ գործը պրոբլեմային է, կան հակասություններ, եւ դրա համար էլ նախաքննությունը շարունակվում է, այլապես գործը կարճելու որոշում կկայացվեր:

«**Ազգ**» օրաթերթը բազմիցս անդրադարձել է Տիգրան Օհանջանյանի մահվան հանգամանքներին: Նախնական պաշտոնական վարկածի համաձայն՝ Օհանջանյանը հոլվել է ալեհավաքի ամրակներին ու հոսանքահարվել: Սակայն անկախ դատաբժշկական փորձագիտության եզրակացության համաձայն՝ Տիգրանի մարմնի վրա հայտնաբերվել են բռնության հետքեր: Նրանց եզրակացությամբ՝ Տիգրանին հոսանքալարով խեղդել են:

Ռազմական փորձագետ **Դավիթ Ջամալյանն** ու Հելսինկյան կոմիտեի նախագահ **Ավետիք Իշխանյանը** բարձրացրին պաշտոնյաների որդիների՝ բանակում ծառայելու հարցը: Իշխանյանը ցանկացավ տեսնել ցուցակը, որտեղ գրված կլինի, թե որ պաշտոնյայի որդին որ զորամասում է ծառայում, Ջամալյանն էլ հավելեց, որ այդ կերպ պետք է պահպանվի արդարության եւ հավասարության սկզբունքը:

ՀԱՄՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

«Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր»-ի նոր սեփականատերը նույն ընկերությունն է

Հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն ուղղված՝ «Ինտերէներգո Բի. Վի.» ընկերության հայտը «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության 100 տոկոս բաժնետոմսերի սեփականության իրավունքը «Ինտեր ՌԱՕ Հոլդինգ Բի. Վի.» ընկերությանը (վերջինս «Ինտերէներգո Բի. Վի.» ընկերության 100 տոկոս բաժնետոմսերի սեփականատերն է) փոխանցման նախատեսվող գործարքի վերաբերյալ եւ այն, որ ընկերությունը հաստատում է իր պատրաստակամությունը «Ինտեր ՌԱՕ Հոլդինգ Բի. Վի.» ընկերության հետ համագործակցությամբ ստանձնելու Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եւ «Միդլենդ Ռեսուրսիս Հոլդինգ Լիմիթեդ» ընկերության միջեւ 2002 թվականի օգոստոսի 26-ին կնքված «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետոմսերի վաճառքի պայմանագրից բխող գնորդի բոլոր պարտավորությունները, Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունն այսօր որոշում կընդունի հաստատելու «Ինտերէներգո Բի. Վի.» ընկերության «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության 100 տոկոս բաժնետոմսերի սեփականության իրավունքը «Ինտեր ՌԱՕ Հոլդինգ Բի. Վի.» ընկերությանը փոխանցման պայմանների համաձայնությունը:

Ա. Մ.

ՆՈՐ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ

Մեղմացում Հայաստան այցելող օտարերկրացիների մուտք գործելու եւ կեցության պայմաններում

«ՀՀ քաղաքացիության մասին», ինչպես նաեւ «Օտարերկրացիների մասին» օրենքները փոփոխվում ու լրացվում են՝ միտված վերացնելու այդ գործող օրենքներում առկա հակասությունները: Օրինակ՝ երկրորդ օրենքի փոփոխությունները Ազգային ժողովում ընդունելուց հետո (դրանք երեկ քննարկվում էին) նախատեսվում է, որ օրինագծի ընդունման դեպքում առանց մուտքի վիզայի ՀՀ ժամանելու իրավունք ունեցող օտարերկրացիները Հայաստանի տարածքում մնալու իրավունք կունենան 180 օր՝ գործող 90-ի փոխարեն, իսկ Հայաստանի ցամաքային սահմանով երրորդ երկիր տարանցիկ երթեւեկող օտարերկրացիների համար կնախատեսվի առանց ուղեցոմս ներկայացնելու տարանցիկ վիզա ստանալու հնարավորություն: Կհստակեցվեն ժամանակավոր կացության կարգավիճակի հիմքերը:

Մ. Խ.

Նոր, կենսաչափական անձնագրերն արժենալու են...

1-ին էջից

Մասնահետք հանձնելու եւ թվային լուսանկար ունենալու գործողություններն իրականացնելու է լիազոր մարմինը (ոստիկանությունը՝ ի դեմս անձնագրերի եւ վիզաների վարչության, իսկ ՀՀ-ից դուրս՝ մեր դիվանագիտական-հյուպատոսական ներկայացուցչությունները), այնուհետեւ այդ տվյալները կպահվեն էլեկտրոնային պահոցում:

Հին նմուշի անձնագրերը մնալու են ուժի մեջ, քաղաքացու ցանկությամբ ժամկետի ավարտից հետո էլ նրան կարող է տրվել հին նմուշի անձնագիր, այսինքն՝ դեռ որոշակի ժամկետ զուգահեռ գործելու են երկու տեսակի անձնագրերն էլ, սակայն նույնականացման քարտ եւ ճամփորդական փաստաթուղթ հանդիսացող այս նոր նմուշի անձնագրերից ստանալ ցանկացողները պարտավորված են հանձնել հին նմուշի անձնագիրը:

Նոր անձնագրերն ավելի թանկ կնստեն քաղաքացու վրա, քան գործողները՝ հաշվի առնելով նրա տեխնիկական բաղադրամասերը, աշխատանքը: Ճիշտ է, սա փաթեթի սահմանումների նյութ չէր, սակայն տեղեկություն փոխանցվեց, որ մի ՊՈԱԿ-ն է շահել նոր համակարգի ներդրման գործընթացի իրականացումը, իր միջոցներով ներդնելու է, իսկ հետագայում, հատուկ ժամանակացույցով, երբ մոտավորապես 60 եվրո արժեցող նոր անձնագրերը սկսեն տալ քաղաքացիներին («վաճառվել» բառն օգտագործվեց), այդ գումարից ՊՈԱԿ-ին փոխհատուցումներ են արվելու:

Նույնականացման քարտը (սա առանձին նախագծով է սահմանվում) իր մեջ կունենա նույն բաները, ինչ-որ կենսաչափական անձնագիրն է ունենալու, սակայն քարտն իր մեջ նաեւ թվային ստորագրություն կունենա, ինչը ապագայում շատ պետք կլինի անձին՝ հարկային գործարքների, առողջապահական կամ վարորդական համակարգերի հետ գործ ունենալիս. «Պլաստիկ քարտ կամ նույնականացման քարտ ասվածը ֆունկցիոնալ առումով մի շարք փաստաթղթերի կփոխարինի, սա ժամանակակից աշխարհի պահանջն է, իզուր չէ, որ կոչվում է նոր սերնդի փաստաթուղթ, եւ թե՛ էլեկտրոնային կառավարման, թե՛ փաստաթղթերի պատշտպանվածության առումով ուղղակի իրավունք չունենք հրաժարվելու այս համակարգից», նկատեց Ա. Օսիկյանը: Իսկ այն մտահոգությունները, որոնք Աժ պետահրավական հանձնաժողովում քննարկման ժամանակ որպես առաջարկներ են հնչել, կընդգրկվեն փաթեթի նախագծերում արդեն երկրորդ ընթերցման ժամանակ:

Ասենք, որ այդ մտահոգությունները երեկ Աժ դահլիճում էլ հնչեցին, եւ անգամ հարակից զեկուցող, գլխադասային հանձնաժողովի նախագահ Դավիթ Հարությունյանը խոսեց դրանց մասին, իսկ Աժ նախագահ Հովիկ Աբրահամյանը, նկատի ունենալով հարցի հանդեպ հանրային հետաքրքրությունը, առաջարկեց բոլոր ծագող հարցերը մանրամասն շուրջմուռ տալ հատուկ այս հարցի մասին կազմակերպվելիք Աժ լսումներում:

Մինչ դրանք նշելը ասենք, որ նախագծերից մեկով հանրային ծառայությունների համարանիշ է սահմանվում, որի ընդունման պարագայում ուժը կորցրած կլինի սոցիալական քարտերի վերաբերյալ օրենքը, իսկ սոցիալական քարտի համարանիշն արդեն կտեղադրվի նոր նմուշի անձնագրի մեջ:

Մարդկանց այն խումբը, որը սոցքարտ չուներ՝ կարող է շարունակել նույն կերպ իր կեցությունը՝ առանց կենսաչափական տվյալների անձնագրի: Փաթեթը ներդրվելու է 2012 թվականի սկզբին, երեւի փետրվարից: Իսկ մտահոգությունները տարբեր էին, սոցիալական նախ՝ նոր անձնագիրը բավական թանկ է արժենալու: Ազգության եւ հայրանունի գրանցման խնդիրը անձի ցանկությամբ է լուծվելու, այս առումով Դ. Հարությունյանը, բերելով Ռուսաստանի օրինակը, որտեղ 40 հազար մարդուց ավելի ազգության դիմաց նշել է գոյություն չունեցող ազգի անուն՝ «էլֆ» կամ «ռոբոտ» (2000 մարդ), առաջարկում էր կառավարության որոշմամբ կարգավորել խնդիրը, բացի այդ, չնայած այս համակարգը պետության եւ անձի անվտանգության ապահովության խնդիր է լուծելու, սակայն չի բացառվում, որ անձնագրերի՝ ռադիոհաճախականությունների վրա պահպանվող շեմարանները կարող են վերծանվել հեռավորության վրա: ՀՅԴ-ական Արծվիկ Մինասյանին այլ հարցերի հետ հատկապես հուզում էր, որ զուգահեռ նոր եւ հին անձնագրերի գոյությունը կարող է առիթ տալ ընտրակեղծիքների համար՝ ընտրական տարի է հաջորդը: Այս մտահոգությունները թեեւ Օսիկյանը փորձում էր փարատել, սակայն լսումների անհրաժեշտության մասին հարցը մնաց:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան Ի տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 0010, Հանրապետության 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Հաշվապահութիւն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն / հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն
/ հեռ 529353
Համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով, ռադիոհեռուստատեսութեամբ կամ համացանցով, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում:
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Եթե լիբերալ-դեմոկրաս ենք թղթով, ինչո՞ւ նույնը չենք գործով

1-ին էջից

Ռամկավար ազատական կուսակցության ԱՄՆ եւ Կանադայի կենտրոնական վարչության համաստենաղես **Երվանդ Ազատյանի** դիտարկմամբ՝ երբ հռչակվեց երրորդ հանրաքեսությունը, իշխող ՀՀՇ կուսակցության հետ կար պայմանավորվածություն, որ ՀՀՇ-ն պետք է լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսության կրողը լինի Հայաստանում, Ռամկավար ազատականը՝ արտերկրում. «Բայց ինչպես տեսանք՝ այդպես տեղի չունեցավ: Պետության համար կային առաջնահերթություններ, եւ գաղափարախոսությունը մղվեց երկրորդ, երրորդ պլան», ասաց Ազատյանը: Իսկ թե ինչո՞ւ հնարավոր չեղավ Հայաստանում գլխավոր հոսանք դարձնել լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսությունը, Ազատյանի խոսքերով, ունի հետեւյալ պատճառները. «Առկա էր սովետական ժամանակներից արմատավորված կենտրոնացյալ տնտեսության գործոնը, հնարավոր չեղավ մեր երկրում ստեղծել միջին դասակարգ, որը հենց լիբերալ-դեմոկրատիայի հիմքն է, չաղաիովվեց նաեւ տնտեսության բարգավաճում: Երբ մեծամասնությունն աղքատ է՝ մեծահարուստների համայնապատկերում, չի լինում միջին խավ, սրանից էլ ածանցյալ՝ չի կարող լինել լիբերալ-դեմոկրատիա»: Երվանդ Ազատյանը ընդգծեց, որ լիբերալ-դեմոկրատիան գործընթաց է եւ հեղափոխությամբ չի գալիս. «Ճիշտ հակառակը՝ գաղափարախոսական գործընթացի ծնունդ է», նշեց Ազատյանը:

Արմենական-Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության անդամ, պատմաբան **Սուրեն Սարգսյանի** դիտարկմամբ նույնպես մեզանում լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսության ոչ տիրապետող լինելու պատճառներից է միջին խավի բացակայությունը: Սարգսյանը առանձնացրեց մի քանի գործոն՝ պատմաքաղաքական, երբ ԽՍՀՄ փլուզումից հետո առաջացած ԱՊՀ երկրները չնայած որդեգրեցին ազատ տնտեսություն ունենալու ճանապարհը, «լիբերալ-դեմոկրատիան չկայացավ, քանի որ դեմոկրատիան «կիսաս-պրաս էր»»: Ներքին գործոնը՝ իր օբյեկտիվ եւ սուբյեկտիվ պատճառներով: Առաջինը՝ 1988-ի երկրաշարժը, տնտեսական ճգնաժամը, եւ սուբյեկտիվ՝ «իշխանությունների ոչ հասու գործողությունները, քրեական հեղափոխությունը, երկրի ունեցվածքի թալանը եւ այլն»: Սարգսյանը մատնանշեց երկրում լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսության չամրապնդման արտաքին գործոն եւս՝ «Արցախյան պարտադրված պատերազմ եւ երկրի շրջափակում». «Բացի դրանից՝ հայոց մեջ լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսության հիմնադիր Ռամկավար ազատական կուսակցության ներսում խնդիրների պատճառով կուսակցության դիրքերի թուլացումն էլ ազատական գաղափարախոսության չամրապնդման պատճառ կարող է լինել», նշեց Սուրեն Սարգսյանը:

Պատմաբան Արմեն Կարապետյանի դիտարկմամբ՝ մեզանում լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսության վարկաբեկման չափանիշները խորքային են. «Ժողովրդի մեջ այսօր տիրապետող կարծիք կա, որ այսօրվա իրավիճակի պատճառը հենց լիբերալ-դեմոկրատիան է, եւ ժողովուրդը տեսնում է, թե դա որքան վատն է», նշեց պատմաբանը: ԵՊՀ քաղաքական ինստիտուտների եւ գործընթացների ամբիոնի վարիչ **Գարիկ Քեռյանը**, «շարունակելով» նախորդ բանախոս Կարապետյանին, նկատեց. «Հայաստանում լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսությունը ոչ թե չի ընդունվել, այլ վերցվել է որպես քող». «Ես չգիտեմ Հայաստանում այսօր իշխող մի կուսակցություն, որի գաղափարախոսությունը չի լինի լիբերալ-դեմոկրատական, սակայն, եթե մենք մոնոպոլ տնտեսությունից անցում չանենք դեպի իրոք ազատական տնտեսությունը, այս ամենը ընդամենը կմնա գաղափարախոսություն»:

Գերագույն խորհրդի պատգամավոր, Ճարտարապետական համալսարանի դասախոս **Վարդան Պետրոսյանի** խոսքերով՝ «Կառավարող համակարգը պետք է ադեկվատ լինի կառավարվողին». «Երբ դրվում է հակասություն հայերի բարոյական նորմերի ու իշխանության բարոյական նորմերի միջեւ, հայերս դառնում ենք դժվար կառավարելի: Իշխող գաղափարախոսության հիմքում հայի համար կարեւորագույն նորմը արդարությունն է», ընդգծեց Պետրոսյանը:

«Ինչո՞ւ տիրապետող չդարձավ լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսությունը Հայաստանում հարցին» Մանկավարժական համալսարանի քաղաքագիտության ամբիոնի վարիչ **Լեւոն Շիրինյանի** պատասխանը հետեւյալն է. «Որովհետեւ ԽՍՀՄ փլուզումից հետո Հայաստանում իշխանության եկածներից ով գիտեր ինչ է լիբերալիզմը: Բացի սրանից՝ այսօր հայ ընթերցողին հասանելի չէ լիբերալիզմի վերաբերյալ դասական գրականություն»:

Որ 90-ականներին լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսությունը հասանելի չէր շատերին՝ նշեց նաեւ Քրիստոնեա-դեմոկրատական կուսակցության նախագահ, նախկին վարչապետ եւ ԱԺ խոսնակ **Խոսրով Հարությունյանը**: Վերջինս որպես ազատ շուկայական հարաբերությունների առանցք մատնանշեց ազատ գնագոյակցությունը՝ ընդգծելով, որ այն մեզանում բացակայում է:

Գերագույն խորհրդի պատգամավոր **Արամ Մայիլյանի** տեսակետով՝ «Գաղափարախոսության չամրապնդման «գլխավոր մեղավորը» հայ ժողովրդի քաղաքական մշակույթի պակասությունն է»: «Վերջին մի քանի տասնամյակներում հայ ժողովուրդը հանրային կյանքի համակարգ չի ստեղծել ինքնուրույն, այլ ապրել է օսմանյան, ռուսական կայսրություններում»:

«Ոչ թե քաղաքական մշակույթի պակասությունն է պատճառը, այլ քաղաքական մտածելակերպի բացակայությունը հայերիս մեջ», ասաց Միավորված աշխատանքային կուսակցության նախագահ **Գուրգեն Արսենյանը**: «Խնդիրն այն է, որ մեզանում գրեթե ամեն ոլորտում աշխատում են սիրողական մակարդակով, այնինչ, կարծում եմ, լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսությունը հայ ժողովրդի արյան մեջ է. մենք անհատներ ենք», ասաց Արսենյանը:

«Ժառանգություն»-ից **Կարինե Հակոբյանի** դիտարկմամբ՝ լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսության մեզանում չամրապնդման պատճառն այն է, որ «անկախության առաջին տարիներից մենք ինքնախաբեությամբ հեռացանք մեր նոպատակներից»:

Իսկ ի՞նչ անել ազատական գաղափարախության արմատավորման ու ամենակարեւորը՝ գործարկման համար:

Սուրեն Սարգսյանի կարծիքով՝ «Դարկ է այնպես կազմակերպել պետական կառավարումը, որ լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսության առանցքը՝ յուրաքանչյուր անհատը ունենա իր ազատությունը հատկապես տնտեսության բնագավառում»:

Խոսրով Հարությունյանը մեկ բառով պատասխանեց այս հարցադրմանը. «Կրթվել, եւ նորից՝ կրթվել: Այլապես, որեւէ հեղափոխություն՝ լինի դա արյունով, թե առանց արյուն, այս խնդիրներին լուծում չի տա»:

Լեւոն Շիրինյանը, սակայն, հեռանկար չի տեսնում մեզանում բացառապես լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսության արմատավորման մեջ. «Ելնելով մեր աշխարհագրությունից՝ ես համոզված եմ, որ Հայաստանում, ըստ էության, լիբերալիզմ հնարավոր չի լինի: Մեզ անհրաժեշտ է ունենալ ուժեղ պետություն, սակայն դա չի նշանակում, որ չպետք է ծնվեն լիբերալ գաղափարներ: Կարծում եմ՝ ճիշտ կլինի Հայաստանի պարագայում ազատականության եւ պահպանողականության սինթեզը»:

Արմենական-Ռամկավար ազատական կուսակցության անդամ, ատոմագետ **Արսյոմ Եղիշյանի** խոսքերով. «Անհրաժեշտ է համախմբվել ազգովին եւ մեր երկիրը վերադարձնել հայ ժողովրդին, քանի որ մեզանում լիբերալ-դեմոկրատական գաղափարախոսության չամրապնդման հիմքերը ես տեսնում եմ դրսում: Ցմոռանանք մեր աշխարհաքաղաքական դիրքն ու մեծ տերությունների շահերը», ասաց Եղիշյանը:

Եզրափակելով՝ **Հակոբ Ավետիքյանն** ընդգծեց, որ քննարկումը կայացավ. «Մեզ հուզող հարցերի պատասխանների որոնման սկզբի առումով սա հաջողված նախաձեռնություն էր», նշեց Ավետիքյանը՝ հետագա նման քննարկումների հույս հայտնելով:

ԽԱՂՈՂ-ԿՈՆՅԱԿ

ԵԿԳ-ն կմթերի 21 հզ. տոննա խաղող, թեեւ 5-ն էլ բավարար է «տարին բաց չթողնելու համար»

Խաղողի մթերումն այս տարի Երեւանի կոնյակի գործարանի պարագայում կլինի ոչ պակաս քան 21 հզ. տոննա՝ մեկնարկ տալով այսօր Արմավիրի մասնաճյուղից: Մթերվող խաղողի գինը մեկ կիլոգրամի համար, ինչպես եւ նախորդ տարի, Արմավիրի եւ Այգեվանի մասնաճյուղերի համար սահմանվել է 130 դրամ, իսկ Տավուշի տարածաշրջանում խաղողը կմթերվի 120 դրամով՝ ելնելով խաղողների շահարանության տարբերություններից: Իսկ մթերված խաղողի դիմաց յուրաքանչյուր գյուղացի իր գումարը կստանա առավելագույնը բանկային տասը օրվա ընթացքում:

ԵԿԳ-ի տնօրեն Արա Գրիգորյանի ներկայացմամբ՝ 2010-2011թթ. ֆինանսական տարում (որ ԵԿԳ դեպքում հաշվվում է հուլիսից հունիս Ա.Հ.) գործարանը վաճառքների աճ է ունեցել 9,4 տոկոսով, թեեւ ընկերության շահույթը նախորդ տարվա համեմատությամբ նվազել է մոտ 25 տոկոսով: Սա պայմանավորված է որոշ շուկաներում, հատկապես ռուսաստանյան եւ բալթյան, աստղանի կոնյակների գների հարկադիր իջեցմամբ: Գրիգորյանի բացատրությամբ՝ այդկերպ հնարավոր է եղել, գնային անկում ունենալով, ապահովել վաճառքի համանման լիտրային մեծություն, քանի որ «գործարանը, ավելի խաղող մթերելով, ոչ մի դատարկ տարա չուներ նոր մթերման համար»:

Նախորդ տարվա 30 հզ. տոննայի փոխարեն այս տարի 21 հզ. տոննա խաղողի մթերումը, միեւնույնն է, 16 հզ. տ-ով ավելին է, քանի որ գործարանին անհրաժեշտ էր միայն 5 հզ. տոննա՝ «տարին բաց չթողնելու համար»՝ դատարկ տարա չունենալու պատճառով, բայց սպիրտների հնացման ժամանակ ցնդած մասը կոմպենսացնելու համար: Միեւնույն ժամանակ, ավելին մթերելու համար, ըստ Գրիգորյանի, կան մի շարք ազդակներ, այդ թվում՝ էժան վաճառված կոնյակի միջոցով դատարկված պահամանները, նոր պահամանների մեջ արվող ներդրումները, Տավուշի նոր արտադրամասը եւ այլն:

Ընդհանուր առմամբ մթերվող խաղողի մոտ 30 տոկոսն ընդունող ԵԿԳ-ն, տնօրենի վկայությամբ, այս տարի էլ խնդիրներ է ունեցել իր իսկ վարկավորած որոշ գյուղացիների հետ, որոնք բնակլիմայական վատ պայմանների պատճառով առանց բերքի են մնացել: Արա Գրիգորյանը հավաստիացրեց, որ այդ բոլոր պարտքերը գործարանը դուրս է գրել իր շահույթից:

Գործարանի ծրագրերից ամենից առաջ տեղեկացնենք, որ Հայաստանի անկախության 20-ամյակի կապակցությամբ սահմանափակ խմբաքանակով՝ 10 հզ. շիշ թողարկվելու է «Հայաստան» կոնյակ՝ պատրաստված 1991-ին մթերված խաղողի սպիրտներից: Այն ԵԿԳ հայաստանյան խանութներում հնարավոր կլինի ձեռք բերել մոտ 55 հզ. դրամով: 2-3 շաբաթից էլ կոնյակի շուկա կվերադառնա լեգենդար, բայց նաեւ նոր «Դվինը»՝ նոր փաթեթավորմամբ, հատկապես որ վերջին շրջանում ԵԿԳ արտադրանքի նոր փաթեթավորումն ու նոր շշերը, որպես ռեբրենդինգ, արդարացրել են սպասումները:

Նոր շուկաների ուղղությամբ էլ գործարանը աշխատում է, Գրիգորյանի խոսքով, Հնդկաստանից Կանադա, բայց կարեւորագույն խնդիրներից մեկը՝ տրանսպորտային հարցը, մնում է դժվարությունների շարքում:

Ա. ՀԱԲՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Արթուր Բաղդասարյանն ընդունել է Ադամ Կոբերացկիին

ԱԱԽ քարտուղար Արթուր Բաղդասարյանն ընդունել է ԵԱՀԿ հակամարտությունների կանխարգելման կենտրոնի տնօրեն **Ադամ Կոբերացկիին**: Հանդիպմանը ներկա էր նաեւ ԵԱՀԿ երեւանյան գրասենյակի ղեկավար Սերգեյ Կապիտոնը:

Հանդիպման ընթացքում քննարկվել են ԵԱՀԿ-Հայաստան համագործակցությանը, Հայաստանում սահմանային անվտանգության ոլորտում իրականացվող բարեփոխումներին, ինչպես նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության լուծմանն ուղղված բանակցությունների ընթացքին վերաբերող մի շարք հարցեր:

Երկուստեք ընդգծվել է, որ ԵԱՀԿ-Հայաստան համագործակցությունն անվտանգությանն առնչվող ոլորտներում արդյունավետորեն զարգանում է: Այս համատեքստում առանձնացվել են կիբեռ-անվտանգության, հակահաբեկչության եւ մարդկանց թրաֆիկինգի դեմ պայքարի ոլորտները, որտեղ հայեցակարգերը եւ ռազմավարությունները մշակվել են համապատասխան միջգերատեսչական հանձնաժողովների կողմից՝ ԵԱՀԿ փորձագետների ներգրավվածությամբ:

Արթուր Բաղդասարյանը ներկայացրել է ԵՄ ֆինանսավորմամբ եւ իրականացնող գործընկեր ՄԱԶԾ-ի աջակցությամբ ընթացող սահմանների համալիր կառավարման ծրագրի իրականացման գործընթացը: Ծրագրի շրջանակներում արդեն իսկ ավարտվել են Հայաստանի հյուսիսային երեք սահմանային անցակետերի բարեփոխման նախագծահետազոտական աշխատանքները, մոտ ապագայում հայտարարվելու է շինարարական աշխատանքների մասնակցության միջազգային մրցույթ, իսկ շինարարությունը նախատեսվում է սկսել արդեն 2012թ. առաջին եռամսյակում:

Ադամ Կոբերացկին նշել է, որ ԵԱՀԿ-ն խիստ կարեւորում է եվրոպական ժամանակակից չափորոշիչներին համապատասխանող սահմանների առկայությունը անդրսահմանային հանցավորության դեմ պայքարի համատեքստում: Նա նաեւ տեղեկացրել է, որ ԵԱՀԿ-ն նույնպես պատրաստ է հետագայում ներգրավվել բարեփոխումների գործընթացում՝ խորհրդատվական աջակցության տեսքով, քանի որ ԵԱՀԿ-ն սահմանների հարցերով խորհրդատուների ամենամեծ բազա ունեցող միջազգային կառույցն է:

Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությանը վերաբերող քննարկման ընթացքում Արթուր Բաղդասարյանը շեշտել է, որ Լեռնային Ղարաբաղի լուծման ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ձեւաչափը ամենաարդյունավետն է, քանի որ երկար տարիներ գործընթացում ներգրավված լինելով՝ խումբն առավելապես տիրապետում է հակամարտության բոլոր նրբերանգներին եւ մանրամասներին, իսկ թե՛ տարածաշրջանում, թե՛ ամբողջ աշխարհում ազդեցիկ ուժեր համարվող համանախագահող երկրները խորապես շահագրգռված են հիմնախնդրի արագ եւ արդար լուծմամբ:

Արթուր Բաղդասարյանը նաեւ իր մտահոգությունն է հայտնել այն փաստի կապակցությամբ, որ ի հակադրություն բազմիցս հրապարակայնորեն հնչեցված Հայաստանի Հանրապետության հստակ դիրքորոշման՝ բանակցային գործընթացին շարունակում է խոչընդոտել Ադրբեջանի փոփոխական կեցվածքը՝ հրամերժ դիրքորոշումները եւ նույնիսկ սեփական ժողովրդի մեջ հարեւանի նկատմամբ ատելություն սերմանող ռազմատենչ հայտարարությունները:

Հայ երիտասարդները այսօր լուրջ պրոբլեմներ ունեն

Այս ամենը, ինչը ներկայացնում եմ՝ իմ զրույցների արդյունքներն են երիտասարդների հետ: Երեք տասնյակից ավելի երիտասարդներ՝ ամեն մեկը իր ցավով, դարդով, իր հաճույքներով ու երազանքներով, իրար նման էին միայն մի հարցում՝ ամենի մոտ դրամն էր գլխավորը ու հենց դրամի հետ էլ կապում էին իրենց անհաջողությունն ու հաջողությունը: Պարզապես բերեմ մի քանի օրինակ:

Երիտասարդ ընտանիքը, որը 2 զավակ ունի, արդեն 10 տարի է ապրում է վարձակալած բնակարանում ու հասցրել է 4 անգամ բնակատեղին փոխել՝ էժան գնով բնակարան գտնելով: Տղան 39 տարեկան է, կինը՝ 36 եւ նրանք, որքան էլ որ երազում են սեփական անկյունը ունենալ, զավակների թիվը ավելացնել, հնարավոր չէ: «18 տարեկան էի, երբ կամավոր մեկնեցի Արցախ՝ հայրենի հողը պաշտպանելու: Թեեւ ոտքիցս վիրավորվեցի, սակայն մարտի դաշտը չլքեցի: Քիմիական ֆակուլտետի վերջին կուրսից մեկնեցի, իսկ երբ տուն եկա, ընտանիք կազմեցի ինձ սպասող աղջկա հետ: Քանի որ ծնողներիս մեկ սենյականոց բնակարանում առաջնեկիս ծնվելուց հետո նեղվածք էր, սփոփված բնակարան վարձեցինք: Ես չկարողացա ուսումս շարունակել ու ավարտել, սկսեցի աշխատել գիշերային պահակ, ադմինիստրատոր, որ գոնե օրվա հացի կարոտ չլինենք: Սակայն, երբ հայրս մահացավ, թոշակառու մայրս ու եղբայրս ավելի օգնության կարիք ունեին ու մեր ընտանիքին չէին կարող օգնել: Շատ ուրախացանք, որ կառավարությունը հիպոթեկով բնակարան գնելու հնարավորություն է ստեղծել երիտասարդ ընտանիքների համար, բայց երբ ծանոթացանք մանրամասներին, խորը ցավ արտեցինք, որ մենք չենք կարող օգտվել այդ հնարավորությունից, քանի որ օրենքում հստակ նշված է մինչեւ 35 տարեկան, կամ ամուսինների տարիքի գումարը՝ 60, չպետք է գերազանցի: Ո՞ւր մնաց արդարությունը, չէ՞ որ մինչեւ 35 տարեկանները 20 տարի առաջ փողոցում գնդակ էին տալիս, երբ ես ու իմ տարեկիցները մեր կյանքը վտանգի էինք ենթարկում, որ ես ու իմ տարեկիցները մեր կյանքը վտանգի էինք ենթարկում, որ նրանք խաղաղ ապրեն: Եվ ի՞նչ է ստացվում, ով մեր երկրի համար պատրաստ է կյանքը վտանգել՝ արհամարված է հարազատ երկրի ղեկավարության ու կառավարության կողմից, իսկ ովքեր անգամ դպրոցում դասերը չեն սովորել, կամ մամայի, պապայի, քեռիների փողերով ատեստատ ու դիպլոմ են առել, աշխատում են իրենց «յուղոտ ու փողոտ» տեղերում, կազինոներում ու գիշերային սրահներում մեկ օրվա ընթացքում մի բնակարանի գումար տարվում, որի կարիքը իմ ընտանիքը շատ ունի, ու այդ ամենը իմ աչքի առաջ, որտեղ ես գիշերային պահակ եմ աշխատում եւ ընդամենը 60.000 դրամ վաստակում: Դե ասեք, ո՞նց մնամ այս երկրում, որտեղ մեր նմաններին չեն նկատում, կամ էլ շատ լավ նկատում են ու իրենց «կույր են» ձեւացնում: Միակ ելքը գնալն է, միակ լուծումը՝ ճիշտ: Մենք էլ ենք ուզում մարդավայել ապրել, առանց վիրավորանքի ու նվաստացման, որը ամեն քայլափոխի մեզ հետապնդում է: Այս վիճակից միակ ելքը՝ օր առաջ գնալն է օտար երկիր, որտեղ աշխատանք ու պրոտեստ կա: Այլեւս հայրենիք, հայրենասիրություն ասվածը կրում է ձեւական բնույթ ու պատմության գիրկն անցել: Թող մնան այս երկիրը քանդող ու գողացողները եւ տեսնեն, թե ինչպես են առաջ գնալու իրենց ամպագոռգոռ ծրագրերով՝ «Հայրենադարձություն», «Արի տուն» եւ այլն: Մինչդեռ այդ ծրագրերի համար նախատեսված ֆինանսները գոնե ծախսեն երկրում դեռ մնացած երիտասարդ ընտանիքներին օգնելու, աջակցելու ուղղությամբ, այլ ոչ թե գնացածներին բերեն, ապահովեն, որոնք, միեւնույն է, էլի կգնան: Թե ինչ քաղաքականություն են վարում՝ պարզ է բոլորին եւ նրանց, ովքեր հանգիստ խղճով հեռանում են մայր հայրենիքից: Ո՞վ է տեսել հաղթանակած երկրից թողնեն ու գնան: Այ, սա է հանելուկը»:

**Հնից եկած արտահայտություն կա-երիտասարդները երկրի ապագան են, հենց դա էլ հաշվի առնելով՝ շատ երկրներ իրենց զարգացումն ու հեռանկարը կապում են երիտասարդ սերնդի հետ, նրանց համար ստեղծում ամեն հնարավոր ու անհնարին պայմաններ, օրենքներ ընդունում, որ նրանք իրենց լուման, գիտելիքներն ու կարողությունները, նորամուծությունները ներդնեն հարազատ երկրի զարգացմանն ու առաջընթացին: Կան շատ հայտնի երկրներ, որոնք հրաշալի ու գայթակղիչ պայմաններ են ստեղծում այլ երկրների երիտասարդ մասնագետների համար ու նրանց համար բացում սահմանները՝ ի շահ իրենց երկրի գիտական ներուժի զարգացման: Եվ հենց այդ «ցանցի» մեջ են ընկել շատ հայ երիտասարդներ մոտ մեկ եւ կես տասնամյակ: Նրանք կրթություն ստանալուց, երկրին ահագնած պատերազմին կամավոր պաշտպանության կանգնելուց հետո, մնացել են առանց աշխատանքի, առանց բնակարանի, առանց պետական հոգածության ու վիրավորված, հուսալքված, հիասթափված նման վերաբերմունքից՝ թողնում եւ հեռանում են մայր հայրենիքից, իրենց կյանքը դասավորում, օրվա հացը վաստակում օտար երկրներում ու կամաց-կամաց մոռանում հայ լինելու ամեն զգացում, «հեռանում» իրենց արմատներից: Եվ նրանց զավակներն անգամ հայերեն չեն խոսում ու մայր հայրենիք որպես զբոսաշրջիկ են գալիս մի քանի օր, չափչփում փողոցները, զվարճանում սրճարաններում ու գիշերային վայրերում եւ հեռանում մայր հայրենիքից՝ հանգիստ ու ուրախ կյանք վայելում օտարության մեջ: Գուցե կասեք, թե տեղյակ չեն, որ հայրենի կառավարությունը երիտասարդների համար հիպոթեկով բնակարաններ ձեռք բերելու հնարավորություն է ստեղծել, մի քանիսի համար էլ արտերկրում սովորելու կրթաթոշակ սահմանել, մի քանի մանր-մունր ծրագրեր կազմակերպել, որոնցից սովորաբար օգտվում են ունեւոր խավի «բալիկները», որոնք ոչ դրամի գինը գիտեն եւ ոչ էլ քրտինքով որեւէ գումար են վաստակել: Իսկ եթե 2-3-ը օգտվել են հիպոտեկից՝ ճարահայլ, հայտնվել են պարտքերի ծանր բեռի տակ ու տոկոսներից ազատվելու միակ ելքը գտել են հիպոթեկով ձեռք բերած նոր բնակարանը վաճառելով: Ոմանք էլ այդ բնակարանները ծառայեցնում են իբրեւ ժամադրավայր ու մարմնավաճառների «ապաստան» կամ ինչպես ասում են՝ որջ: Իսկ նրանք, ովքեր արդեն 40 եւ անց են, ընդհանրապես դուրս են մնացել պետության ուշադրությունից: Նրանց մոռացել են այնպես, կարծես թե չէին եղել: Մինչդեռ հենց այդ տարիքի տղաներն էին, որ դեռ 20 տարին չբոլորած կամավոր հայրենիքի պաշտպանությանը կանգնեցին, վիրավորվեցին ու կրկին մեկնեցին Արցախ՝ գիտակցելով երկրի գլխին կախված վտանգը եւ մինչեւ վերջին օրը՝ զինադադարի կնքելը ու նաեւ հետո, իրենց պարտքը կատարեցին հայրենիքի հանդեպ: Մինչդեռ հենց այդ օրերին իրենց տարեկիցներից շատերը, մի-մի սեղանիկ դրեցին փողոցում, առեւտրով զբաղվեցին, փախան ծառայությունից ու հիմա ամեն մեկը մի «Դամեր», «Ջիպ» եւ էլի շատ թանկարժեք մեքենաներով, պարապ-սարապ փողոցներն է չափում, աջ ու ձախ փողեր շաղ տալիս ու ռազբորկաներ անում՝ մեր քաղաքը վերածելով սեփական տարածքների, որտեղ հասարակ մարդիկ մուտք չունեն: Եվ այսպես օր-օրի «վենդետան» դառնում է սովորական երեւույթ, անպատժելիությունը՝ հենց այդպիսիների համար ընդունված կարգ: Այդպիսիները իրենց թաղային հեղինակություն ու «լավ տղա» համարելով՝ բարբաջում են՝ «մեր դեմ խաղ չկա...»: Իսկ Աստված մի արասցե, եթե կրկին պատերազմ սպառնա մեր երկրին, Արցախ աշխարհին, այդպիսիներն առաջինը նավից փախչող առնետների պես ժամ առաջ «կթռնեն» երկրից, որովհետեւ վախկոտ ու դավաճան լակոտներ են, որոնք միայն իրար վրա զենք բանեցնելուն են սովոր, իսկ թշնամուց 1000 կմ հեռու կփախչեն: Պատիվ չի բերում «լավ տղերին» զոհվել հանուն հայրենիքի. նրանք գերադասում են փողոցային կռվից ու գնդակից զոհվել, որ հետո «լավ տղա» անուն թողնեն:

Ահա այսպես վրդովված երիտասարդ ընտանիքը շուկայում վաճառում էր իր տարիների քրտինքով ձեռք բերած կահ-կարասին՝ ինքնաթիռի տոմս գնելու համար, որ երկրից օր առաջ հեռանան:

Եվս մեկ հարցազրույց երիտասարդ տղայի, որը 27 տարեկան է, իր 20-ամյա սեւաչյա հայուհու հետ: «Մենք կյանքը վայելում ենք դիսկոտեկներում, կաֆեներում ու փարթիներում: Շաբաթը 5 օր ջրաշխարհ ենք գնում, իսկ շաբաթ-կիրակի օրերին վայելում ենք չքնաղ Սեւանի ալիքները: Քանի երիտասարդ ենք, կյանքի բոլոր հաճույքներից կօգտվենք: Ընտանիք, երեխա, սկեսուր, դա մեր համար չէ, դա հետամնացների կյանքի ուղին է, իսկ մերը՝ վայելք, վայելք ու էլի շատ ճոխություններ: Դե դուք ի՞նչ գիտեք կյանքի հաճույքը ո՞րն է: Կյանքներդ քարշ եք տալիս ու ասում եք՝ ապրում եք: Արի մեր դրամապանակները բացենք եւ տեսնենք, թե ով շատ փող ունի եւ ի՞նչ է կյանքը: Դե գնա ու մտածի, մեր ժամանակն է, մեր իշխանությունը, ով կարա մեզ բան ասի, իլա թող փորձի, մեծ կտորը ականջը կթողնենք»:

Ահա այսպես ինձ էլ վիրավորեցին երիտասարդները՝ հաշվի չառնելով, որ իրենց ծնողների տարիքին եմ: Հետո մտածեցի, որ իրենք իրենց ծնողներին էլ են վիրավորում ու դաստիարակությունից զուրկ են, կամ էլ տգեղ ու հիմար:

Մտահոգ քայլում էի պուրակով, երբ նկատեցի երկու երիտասարդ աղջիկների: Մոտեցա, զրուցեցի հետները ու շատ վշտացա, որ 36, 38 տարեկան հայուհիները երազում են ամուսնանալ, ընտանիք կազմել եւ զավակ ունենալ, սակայն իրենց վրա ուշադրություն դարձնող չկա, արհամարհված են:

«Սիրած տղա ունեի, նա զոհվեց Արցախում, ընդամենը 24 տարեկան էր: Որոշել էինք ամուսնանալ...: Շատ ծանր տարա համակուրսեցուս եւ իմ սիրեցյալի կորուստը: Անցել է 16 տարի, եւ ես ընկեր չեմ կարողանում գտնել: Այժմ տղաները ընկերուհիներ են ընտրում 14-26 տարեկանների շրջապատում, ժամանակ անցկացնում ու լքում նրանց: Այսպես էլ մնացել ենք միայնակ, ու մայրանալու երազանքը տարեցտարի ի չիք է դառնում: Իսկ եթե պետությունը մեր մասին մտածեր, բնակարանի համար հերթագրեր, անպայման մանկատնից երեխա կորդեգրեի ու մայրություն կանեի: Իմ տարեկիցները ոչնչով մեղավոր չեն, որ իրենց համապատասխան երիտասարդները զոհվեցին արցախյան պատերազմում, ու ընտանիք կազմելու երազանքը, մայրանալու գերագույն հաճույքը չեն կարող վայելել, նրանք անօգնական են, արհամարհված, քանի որ անգամ աշխատանքի վերցնում են 18-24 տարեկաններին՝ «աշխատանքային փորձով»: Իհարկե, այս փորձառությունը մենք չունենք եւ իրենց ուզածին համապատասխան չենք»: Այսպես սիրտը բացեց սիրունատես հայուհին: Իսկ նրա ընկերուհին, որին դաժան ճակատագիր էր բաժին ընկել՝ պատմեց. «Ես վստահեցի իմ կուրսեցուն, որը վարսավիրանոց ուներ Երեւանում ու ինձ առաջարկեց աշխատել իր մոտ: 6 ամիս անց առաջարկեց 1 ամսով մի քանի վարսավիրների հետ մեկնել մրցույթի՝ Դուբայ: Երբ տեղ հասանք, պարզվեց, որ նա մեզ վաճառել է արաբներին, որոնք մեզ «օգտագործում» էին սեռական շահագործման նպատակով: Ես հրաշքով միայն փրկվեցի նրանց ճիրաններից. ծնողներիս պահանջից ու պարտադրանքից հետո ինձ վերադարձրին Երեւան՝ 20.000 դոլարի դիմաց, իսկ համակուրսեցիս մնաց Դուբայում: Երեւանում ես պարզեցի, որ վարակիչ հիվանդություն եմ ձեռք բերել ու երբեք չեմ կարող մայրանալ: Ահա այսպես կյանքս խորտակվեց: Իսկ եթե իմ հարազատ քաղաքում բուհ ավարտողին դիպլոմի հետ աշխատանքի տեղավորման ուղեգիր հետեւ շատ ծախս է պահանջում: Ընտանիք, երեխա, լաց, նվվոց, պահանջներ, դա մեզ համար չի: Իսկ էսպես մենք մեր հաճույքը վայելում ենք, որ երկիրը ուզենք՝ ազատ մուտք կունենանք՝ որպես գեյերի ակումբի անդամ: Մեր բուհում արդեն 200 տղա մեր ակումբի անդամ է դարձել, ու օր-օրի ակումբը ընդարձակվում է ու մեզ էլ լավ վճարում են անդամակցելու համար: Բավարարվա՞ծ ես, այ կնիկ, դե գնա, մի խանգարի մեզ...»:

Ամառվա տաքից մի փոքր զովանալու համար երեկոյան թոռնիկիս հետ գնացինք քաղաքապետարանի մոտ գտնվող մանկական այգի: Զբոսնեցինք, գրեթե բոլոր կարուսելները նստելուց հետո, նստեցինք այգու սրճարանում պաղպաղակ ուտելու: Հանկարծ աչքս ընկավ կից սեղանի մոտ նստած զույգի վրա: Ամառվա տաքին այդքան կոսմետիկայով, կեղծ ծամով օրիորդները, ներեցեք՝ տղաները, որոնք կանացի կերպարանք էին ընդունել, սպասում էին իրենց հետ ժամադրված տղամարդկանց: Քիչ անց կերածխված մեծ փորով մի տղամարդ մոտեցավ, գրկախառնվեց ու տարավ մեկին: Ես մոտեցա ու խնդրեցի ինձ հետաքրքրող հարցերին պատասխանել: Զարմանալի էր, որ համաձայնվեց ու խոսեց առանց ցեմուշումի: «Ես ընդամենը 7 տարեկան էի, երբ հայրս ինձ բռնաբարեց, եւ այդ երեւույթը շարունակվում էր անընդհատ: Իսկ երբ 14 տարեկան դարձա, ամեն մութն ընկնելուն պես վախով էի սպասում, թե հայրս ինչպես է ինձ տանջելու: Եվ հասկացա, որ ես ինձ չեմ կարող պաշտպանել եւ այդ օրվանից սկսեցի քրոջս շորերը, կոսմետիկան հագնել, փորձել: Օրերից մի օր հայրս ինձ ծանոթացրեց իմ պես մի տղայի հետ, որը հորս հերթական զոհն էր: Եվ ես այդ օրվանից՝ արդեն 12 տարի, ցերեկները Արմենչիկ եմ, իսկ երեկոները՝ Հասիկո: Մեր հավաքատեղին այս այգին է եւ մեր տեղը շատերը գիտեն: Մեր մեկ ժամը 500 դոլար է: Ամեն տեսակ հաճախորդ ունենք՝ վերնախավից մինչեւ մեր տարեկիցներ: Հա, սրճարանի տիրոջը լավ էլ նայում ենք: Իհարկե, մեկ-մեկ լինում են դեպքեր, երբ մեզ տանում են, հետո ծեծում, բայց մեզ հովանավորողները պինդ տղերք են ու նրանց գտնում, հարցերը լուծում են: «Ահա այսպես էլ ապրում ենք մեր քաղաքում» երգը հիշո՞ւմ եք, լավ, չմանրամասնենք, գնա, իմ ընկերը հիմա կգա ու կխանդի, որ կնոջ հետ եմ խոսում...»:

Շատ դառը հետքեր թողեցին այս պատմությունները, որոնք կատարվում են մեր աչքի առաջ, մանկական այգում, քաղաքապետարանի հարեւանությամբ ու նաեւ իրավապահների թողտվությամբ: Ցավալի ու վիրավորական է, որ հարազատ երկրում հենց այսպես էլ ապրում են խեղաթյուրված ճակատագրերով, արհամարհված ու լքված երիտասարդներ, որոնց օգնելն ու աջակցելը պետության առաջնահերթ հարցը պետք է լինի, եթե չեն ուզում, որ արտագաղթն ավելի ընդլայնվի, գենոֆոնդը խեղաթյուրվի, ու Հայաստանը դառնա օտարների երկիր... օտարների զբոսավայր...

ՄԱԲԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«Էրդողանը կրակի հետ է խաղում»

Գրում է գերմանական թերթը՝ գնահատելով նրա այցելությունը Եգիպտոս

Վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի Եգիպտոս այցելությունը լայն արձագանք է գտնում Թուրքիայում եւ նրա սահմաններից դուրս: Մինչ թուրքական լրատվամիջոցները, ընդգծելով այցելության ռազմավարական նշանակությունը, հետեւություն են անում, թե տարածաշրջանում սկիզբ է դրվում թուրքական դարաշրջանի, Իսրայելը կասկածի տակ է դնում Էրդողանի այցին կամայականորեն վերագրվող այս նշանակությունը:

Այդ ընթացքում Էրդողանը Եգիպտոսի վարչապետ Ասամ Շարաֆի հետ հանդիպումից հետո կազմակերպված մամուլի ասուլիսում, ապա նաեւ Կահիրեի համալսարանում, նախ քննադատում է Սիրիայի նախագահ Բաշար Ասադին, այնուհետեւ Իսրայելին: Ասադի պարագայում նրա ելույթը խորհրդաշվական, իսկ Իսրայելի՝ սպառնալիքի բնույթ էր կրում եւ հաճախ ընդհատվում էր ողջույնի բուռն բացականչություններով:

Սիրիայի առնչությամբ, ըստ թուրքական հանրային հեռուստատեսության հաղորդման, Էրդողանն ասաց. «Մենք ի սկզբանե ամեն տեսակի աջակցություն ենք առաջարկել մեծարգո նախագահ Ասադին, նրան ներշնչել ենք կատարելու Սիրիայի ժողովրդի օրինական պահանջներից բխող բոլոր բարեփոխումները: Առիթ ենք ընձեռել, որ Սիրիայի վարչակարգը կյանքի կոչի դրանք: Սակայն տեսնում ենք, որ երկրում օրեցօր աճում է սպանված խաղաղ բնակիչների թիվը, իսկ բարեփոխումները ոչ մի կերպ չեն իրականացվում: Սեփական ժողովրդին կոտորածի ենթարկողը օրինական լինել չի կարող: Ներկա պահին Սիրիայի ժողովուրդը չի վստահում Ասադին, նա ճշմարտությունը չի ասում, ես նույնպես չեմ վստահում: Նրան չենք վստահում մենք բոլորս: Սեփական ժողովրդին սպանող ամեն մի առաջնորդ կզրկվի օրինականությունից: Ավելին, նա հավերժ կդատապարտվի մարդկանց խղճում: Սիրիայի առաջնորդը, շարունակելով իր բռնած սխալ ուղին, չի կարող խաղաղություն եւ կայունություն բերել երկրին: Ցանկանում ենք, որ այս ճշմարտությունը մեծարգո Ասադի գլխավորությամբ հնարավորինս շուտ ըմբռնեն երկրի իշխանությունները»:

Ինչ վերաբերում է Իսրայելին, ապա վարչապետ Էրդողանը այդ երկրին անդրադարձավ իր այցի ռազմական նշանակությանն իսրայելական կողմին տված բացասական գնահատականի ենթատեքստում:

Նա նշեց. «Այս կարգի այցերի, Թուրքիայի դիվանագիտական հարաբերությունների ռազմավարական նշանակությունը հավանաբար Իսրայելից կախված չէ: Ռազմավարությունը մենք ենք սահմանում, ըստ այդմ էլ համապատասխան քայլեր կատարում: Եգիպտոսի հետ ձեռք բերված փոխհամաձայնության մասին արդեն արտահայտվել եմ: Միջազգային ջրերում Իսրայելը սպանել է մեր 9 քաղաքացիներին: Օրերս եգիպտացի մեր 5 եղբայրներին սպանողը այդ նույն Իսրայելն է: Իսրայելը նույնիսկ իրավունք չունի խաղաղություն բառը բերանն առնելու: Քանի դեռ Թուրքիայից ներողություն չի խնդրել, փոխհատուցում չի վճարել զոհվածների համար եւ չի վերացրել Գազայի շրջափակումը, ուժի մեջ կմնան Իսրայելի նկատմամբ մեր պատժամիջոցները»:

Այս ելույթի լույսի տակ անգլիական «Ինդեփենդենթը» Էրդողանի Եգիպտոս այցելությունը գնահատելիս գրեց. «Թուրքիայի վարչապետը նպատակադրվել է դառնալ արաբական աշխարհի առաջնորդը», «Գարդիանը» նշեց. «Մի քանի տարի առաջ Թուրքիան չէր էլ կարող մտածել Իսրայելի նկատմամբ կոշտ դիրքորոշում որդեգրելու մասին: Սա արտահին քաղաքականության մեջ Անկարայի անկախության հռչակագիրն է», իսկ «Դեյլի տելեգրաֆը» ավելացրեց. «Տեսնելով, որ ապարդյուն են անցնում Եվրոմիությանն անդամակցության ձեռնարկումները, Էրդողանը զորավիգ է կանգնում արաբների համար խիստ զգայուն պաղեստինյան դատին, որ տարածաշրջանում նպաստի Թուրքիայի հզորացմանը: Սակայն Եգիպտոսի ժամանակավոր զինվորական վարչակարգը կասկածանքով է նայում Էրդողանի այցին»:

Էրդողանի այցը «Նյու Յորք թայմս»-ում բնութագրվել է իբրեւ շոու, «Հարեցը» դրա առնչությամբ գրել է, որ Էրդողանը հակաիսրայելական կեցվածքով ծանր կացության մեջ է գցում Իսրայելի հետ հաշտությանն ընդվզող ժողովրդի պահանջները հակակշռելու ձգտում ունեցող եգիպտական իշխանություններին, որոնք միաժամանակ վախենում են, որ Էրդողանի ներկայությունը հակաիսրայելական ցույցերի պատճառ դառնա երկրում, իսկ գերմանական «Ռեյնիշե փոստը» եզրակացրել է. «Էրդողանը կրակի հետ է խաղում: Նրա հաշվարկները պարզ են: Նա իր եւ արաբական երկրում մեծ ժողովրդականություն վայելող հակաիսրայելականությունը փորձում է օգտագործել որպես Թուրքիայի տարածաշրջանային գերտերություն դարձնելու միջոց»:

Հ. ՉԱՔԲՅԱՆ

Աղքատ ամերիկացիների թիվն անցել է 46 միլիոնից

2010 թվականի արդյունքների համաձայն՝ աղքատության նշագծից ցածր եկամուտ ունեցող ամերիկացիների թիվն անցել է 46 միլիոնից: Դրա վկայությունը ԱՄՆ մարդահամարի գրասենյակի պաշտոնական հաշվետվությունն է: Մեկ տարում աղքատների թիվն ավելացել է 2,8 միլիոնով:

Ընդհանուր առմամբ ԱՄՆ-ում աղքատ է համարվում բնակչության 15,1 տոկոսը: Դա 0,8 տոկոսով ավելի է, քան մեկ տարի առաջ: Աղքատների թիվն ավելանում է, թեեւ երկիրը դուրս է եկել տնտեսական անկման վիճակից:

2010-ին ամերիկյան տնտեսության միջին եկամուտը կազմել է 49,4 հազար դոլար: Դա հազար դոլարով պակաս է նախորդ տարվա ցուցանիշից: Ըստ ռասայական պատկանելության՝ ամենից շատ (64 հազար) եկամուտ ունեն ասիացիները: Երկրորդ տեղում սպիտակամորթներն են՝ առանց լատինամերիկացիների (տարեկան եկամուտը 54,6 հազար): Նեգրական տնտեսությունների եկամուտը 32 հազար է:

Ռումինիայում կտեղադրվի հակահրթիռային համակարգ

ԱՄՆ-ի եւ Ռումինիայի արտաքին քաղաքական գերատեսչությունների ղեկավարներ Հիլարի Քլինթոնը եւ Թեոդոր Բակոնսկին երեկ Վաշինգտոնում ստորագրել են համաձայնագիր Ռումինիայում հակահրթիռային համակարգի տեղադրման վերաբերյալ:

Փաստաթուղթը ստորագրվել է Ռումինիայի նախագահ Տրայան Բեսեսկուի ԱՄՆ կատարած աշխատանքային այցի ընթացքում: Բեսեսկուն բանակցել է փոխնախագահ Ջո Բայդենի հետ եւ ապա Սպիտակ տանը հանդիպում ունեցել նախագահ Բարաք Օբամայի հետ: Ռումինական լրատվամիջոցները հաղորդում են, որ թեեւ Օբամայի հետ հանդիպում չէր նախատեսված, բայց նախագահները կես ժամ զրուցել են:

Ստորագրված համաձայնագրով նախատեսվում է Ռումինիայում՝ օդուժի «Դեվեսելու» նախկին ռազմակայանի տարածքում տեղակայել ամերիկյան եւ հակաօդային պաշտպանության ցամաքային համակարգի տարրեր: Համակարգը ներառում է Aegis համալիրի ռադար, հակահրթիռների օպերատիվ կառավարման կենտրոն եւ SM-3 Standart-3 կալանիչ եւ հրթիռների ամերիկացի 200 զինծառայողներ, սակայն անհրաժեշտության դեպքում նրանց թվաքանակը կարող է հասցվել 500-ի: Տվյալ նպատակով «Դեվեսելուն» ընտրվել էր ընթացիկ տարվա գարնանը:

ԱՄՆ-ի եւ Ռումինիայի արտաքին գերատեսչությունների ղեկավարներ Հիլարի Քլինթոնը եւ Թեոդոր Բակոնսկին երեկ Վաշինգտոնում ստորագրել են համաձայնագիր Ռումինիայում հակահրթիռային համակարգի տեղադրման վերաբերյալ:

Փաստաթուղթը ստորագրվել է Ռումինիայի նախագահ Տրայան Բեսեսկուի ԱՄՆ կատարած աշխատանքային այցի ընթացքում: Բեսեսկուն բանակցել է փոխնախագահ Ջո Բայդենի հետ եւ ապա Սպիտակ տանը հանդիպում ունեցել նախագահ Բարաք Օբամայի հետ: Ռումինական լրատվամիջոցները հաղորդում են, որ թեեւ Օբամայի հետ հանդիպում չէր նախատեսված, բայց նախագահները կես ժամ զրուցել են:

Ստորագրված համաձայնագրով նախատեսվում է Ռումինիայում՝ օդուժի «Դեվեսելու» նախկին ռազմակայանի տարածքում տեղակայել ամերիկյան եւ հակաօդային պաշտպանության ցամաքային համակարգի տարրեր: Համակարգը ներառում է Aegis համալիրի ռադար, հակահրթիռների օպերատիվ կառավարման կենտրոն եւ SM-3 Standart-3 կալանիչ եւ հրթիռների ամերիկացի 200 զինծառայողներ, սակայն անհրաժեշտության դեպքում նրանց թվաքանակը կարող է հասցվել 500-ի: Տվյալ նպատակով «Դեվեսելուն» ընտրվել էր ընթացիկ տարվա գարնանը:

ԱՖՂԱՆՍՏԱՆ

Քաբուլում հարձակվել են դեսպանատների թաղամասի վրա

Կրճատվել է անվտանգության ուժերի ֆինանսավորումը

Քաբուլում երեկ առավոտյան ՆԱՏՕ-ի ուժերն ավարտել են նախօրեին դեսպանատների թաղամասի վրա հարձակված թալիբների ոչնչացման գործողությունը: Այդ մասին հաղորդում է Ֆրանսպրեսը՝ վկայակոչելով ՆԱՏՕ-ի աղբյուրներ:

Աֆղանստանի ՆԳՆ պաշտոնական ներկայացուցիչն ասել է, որ դեսպանատների թաղամասի վրա հարձակված 6 գրոհայինները ոչնչացված են:

Թալիբների գրոհի ժամանակ սպանվել էին 11 եւ վիրավորվել 19 անձինք: Սպանվածներից երեքը երեխաներ են: Վիրավորներից վեցը կոալիցիոն ուժերի օտարերկրացի զինծառայողներ են:

Թալիբների թիրախը դարձած դեսպանատների թաղամասում է գտնվում նաեւ ՆԱՏՕ-ի ուժերի շտաբը: Սկզբում թաղամասում պայթյուններ էին որոտացել որոշ դեսպանատների եւ ՆԱՏՕ-ի ուժերի շտաբի մոտ, իսկ հետո թալիբները ԱՄՆ դեսպանատան դիմացի դատարկ շենքի վերին հարկերից գնդակոծել էին հարակից տարածքները, այդ թվում՝ նռնականետներից:

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ ԱՄՆ Սենատը որոշել է 1,5 մլրդ դոլարով կրճատել անվտանգության աֆղանական ուժերի ֆինանսավորումը: ԱՄՆ-ում կարծում են, որ բյուջեից չափազանց շատ միջոցներ են հատկացվում Աֆղանստանի անվտանգության ուժերին, մինչդեռ այդ երկրի բանակն ու ոստիկանությունը առայժմ վատ են կատարում իրենց պարտականությունները:

Քարտերը կոչ է Պաղեստինի անկախացմանը

ԱՄՆ-ը անտեսում է սաուդցիների սպառնալիքը

ԱՄՆ նախկին նախագահ Ջիմի Քարտերը երեկ հայտարարել է, որ ինքը հավանություն է տալիս ՄԱԿ-ում Պաղեստինի անկախության ճանաչմանը հասնելու պաղեստինցիների մտադրությանը: Այդ մասին հաղորդում է Ասոշիեյթեդ Պրես գործակալությունը:

Քարտերի խոսքերով՝ ինքը հավանություն չէր տա պաղեստինցիների մտադրությանը, եթե Բարաք Օբամայի վարչակազմն առաջարկեր տարածաշրջանի իրադրության խաղաղ կարգավորման համապարփակ ծրագիր: Նախկին նախագահն ընդգծել է, որ ներկայումս Պաղեստինյան ինքնավարությունը գործողության այնքան էլ շատ տարբերակներ չունի:

Ենթադրվում է, որ Պաղեստինյան ինքնավարությունը ՄԱԿ-ի Ընդհանուր ժողովում անկախության հայց կներկայացնի սեպտեմբերի 20-ին: Բարաք Օբաման նախապես հայտարարել է, որ ԱՄՆ-ը շրջափակելու է հայցը: Մինչդեռ Ռուսաստանը, ըստ այդ երկրի արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովի, «որեւէ խնդիր չի տեսնում Պաղեստինի պետության ճանաչման հարցում»:

Արաբական աշխարհի որոշ պետություններ ԱՄՆ-ին նախազգուշացնում են, որ Պաղեստինի պետության ճանաչմանը խոչընդոտելը կարող է տարածաշրջանում հանգեցնել Իրանի ազդեցության աճին: Այսպես, «Նյու Յորք թայմս» թերթը հրապարակել է սաուդցի իշխան Տուրկի ալ Ֆայսալի հոդվածը: Անցյալում նա Սաուդյան Արաբիայի հատուկ ծառայությունների պետն էր եւ ԱՄՆ-ում իր երկրի դեսպանը: Ալ Ֆայսալը գրում է, որ Վաշինգտոնը ՄԱԿ-ի ԱԽ-ում Պաղեստինի ճանաչման դեմ վետո կիրառելու դեպքում կարող է կորցնել դաշնակից Սաուդյան Արաբիային:

Բարաք Օբաման ՄԱԿ-ում պաղեստինցիների հայցը խոչընդոտ է համարում մերձավորարեւելյան հաշտության ճանապարհին: Նրա կարծիքով, կենսունակ պետության կարող է ստեղծվել միայն Իսրայելի եւ պաղեստինցիների անմիջական բանակցությունների միջոցով:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԹԱՏՐՈՆ

20 տարի թատերական ակտիվ գործունեություն՝ առանց թատրոնի սեփական շենքի

Երեկ Համազգային թատրոնում տեղի ունեցավ ասուլիս, նվիրված թատրոնի թատերական գործունեության 20 ամյակին, որը մինչեւ հիմա գոյատեւել է առանց սեփական շենքի: Բանախոսներն էին՝ Համազգային թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Սոս Սարգսյանը եւ տնօրեն Վարդան Մկրտչյանը:

Թատրոնի տնօրենը խոսելով տանիքի բացակայության մասին ասաց. «Հարուստ կառույցները կարծում են, որ իրենք աջակցելով մշակութային օջախներին՝ ողորմություն են տալիս: Կարծում եմ, որ մշակութային ոչ մի օջախ դրա կարիքը չունի, այլ ունի իր ազդեցությունը հասարակության կայացման գործում եւ մենք ուղղակի զգում ենք այն մարդկանց կարիքը, որոնք կիսում են մեր գաղափարները: Համազգային թատրոնն իր գործունեությունը ծավալում է Թատերական ինստիտուտի շենքում, եւ այս հարցը շատ է շահարկվում՝ «մարդիկ են եւ շենք են ուզում»: Յուրաքանչյուր արվեստագետ նվիրվելով իր գործին, աշխատում է իր անվան եւ իր ժողովրդի համար: Շատ կարեւոր է, որ այդ արվեստագետները ունենան իրենց տանիքը: Թատրոնն ունի տաղանդավոր երիտասարդներ, որոնք պատրաստ են իրենց կյանքը նվիրել թատրոնին եւ մենք այդ շենքը խնդրում ենք այն սերնդի համար, որը կա Համազգային թատրոնում: Շենքի առկայության դեպքում մենք կարող ենք ավելի մեծ թատերական նախագծեր իրականացնել»:

«Ազգ»-ի այն հարցին, թե Համազգային թատրոնը իր խաղացանկում ինչպիսի ավանդույթներ է ձեւավորել, Սոս Սարգսյանն ասաց. «Մեր խնդիրը ազգային ներկայացումներ բեմադրելն է, հայկական թատրոն մնալը, քանի որ մենք համազգային թատրոն ենք: Մենք փորձում ենք պահպանել ավանդույթները՝ հայ դերասանի կատարման ոճում: Մենք պահպանում ենք մոտեցումները արվեստի նկատմամբ, դրամատուրգիայի, կյանքի»:

Պետական Համազգային թատրոնը իր թատերաշրջանը սկսում է պրեմիերաներով՝ սեպտեմբերի 15-ին «Սեյլ» ներկայացումը, որի բեմադրող ռեժիսորն է Վիգեն Ստեփանյանը, հոկտեմբերի 1-ին Կլոդ Մանիեի «Բլեզը»՝ ռեժիսոր Հրաչյա Գասպարյան: Նշենք նաեւ, որ հոկտեմբերի 1-ից կգործի թատրոնի կայքը՝ www.sos theatre.am:

Գրանդ Քենդի ընկերության աջակցությամբ կբեմադրվի նոր ներկայացում, որը կբեմադրի Սոս Սարգսյանը, -ասաց Վարդան Մկրտչյանը եւ հավելեց, որ մի շարք կազմակերպությունների հետ համատեղ կբեմադրվի ֆրանսիացի գրող Սեդե Ֆեսչեի «Ժառանգները» պիեսը, որն արդեն գնվել է Փարիզի Ակվարիում թատրոնից:

ՄԱՆԱՆԱ ՀՈՎԱԿԻՄՅԱՆ

Սարյանի «Մեր բակը» պաննոյի բացումը Մոսկովյան 36-ում

«**Ազգ**»-ը մի քանի անգամ անդրադարձել է Երեւանի շենքերի ճակատային մասերի գունաներկման, պատշգամբների վերանորոգման, շենքերի լվացման ու մաքրման աշխատանքներին, որը նախաձեռնել է քաղաքապետարանը: Մենք անդրադարձել ենք եւ դրական, եւ բացասական կարծիքներին, որոնք հնչեցրել են ճարտարապետները, մտավորականները եւ մեր քաղաքացիները: Խոսքը գունային տարբեր երանգներով, նախագծերը կողքից խախտումներով ներկված, երբեմն 3-4 գույնով, ու թարմացված շենքերին է վերաբերում: Սակայն այդ ահազանգին չարձագանքեցին քաղաքապետարանից ու մինչեւ այժմ, ոչ մի շենքի գույն չի փոխվել: Մնում է մտածել ու եզրակացնել, որ մասնագետների ու ճարտարապետների կարծիքը նշանակություն չունի...

Եվ ահա, մեկ այլ նորույթ մեր քաղաքում: Մի խումբ արվեստագետներ, ճարտարապետներ, ձեռներեցներ հավաքվեցին, քննարկեցին ու որոշեցին մեր մայրաքաղաքի անշուք շենքերի պատերը նոր տեսքի բերեն, նոր գույն ու շունչ հաղորդեն Երեւանի ճարտարապետական եւ գեղագիտական դեմքին: Հստակ մշակված ծրագրի խորագիրն է «Ժպտա Երեւան», որն իր առջեւ խնդիր է դնում Երեւանում ստեղծել հանգստի եւ ժամանցի արժանավայել պայմաններ երեխաների եւ տարեց մարդկանց համար, քաղաքը դարձնել գրավիչ զբոսաշրջիկների եւ բնակիչների համար: Այդ ծրագիրն հավանության է արժանացել քաղաքապետ Կարեն Կարապետյանի ու ճարտարապետական խմբի մոտ, որոնք էլ աջակցել են ծրագրի 1-ին փուլի օրինականացմանը՝ քաղաքի շուրջ 400 շինությունների դատարկ, տգեղ եւ տեսանելի պատերին հայ ճանաչված նկարիչների ստեղծագործությունների հիման վրա ստեղծել մոզաիկ պաննոներ, նոր ձեւ, ճաշակ, գույն եւ մոտեցում պարունակող ծաղկամանների, նստարանների, աղբամանների, խաղահրապարակների ստեղծման միջոցով:

Անդրանիկ՝ «Մեր բակը» կտավի մոզաիկ պաննոյի, որի հեղինակն է Մարտիրոս Սարյանը, բացման արարողությանը երեկ ներկա էին Երեւան քաղաքի նշանավոր դեմքեր, արվեստագետներ, ճարտարապետներ եւ պետական այրեր: Հանդիսությունը բացեց Երեւանի ավագանու անդամ, ճարտարապետ **Լեւոն Իգիթյանը**: Ելույթներ ունեցան գրող **Արտեմ Հարությունյանը** եւ ուրիշներ, որոնք միանշանակ գովաբանում էին «Ժպտա Երեւան» ծրագրի մեկնարկը հատկապես մեծ վարպետի «Մեր բակը» կտավով: «Մեր ժողովրդին վերադարձնում ենք մեր մեծերի հանճարեղ գործերը, որոնք մոռացության են մատնվել», նշեց պրն Իգիթյանը ու շնորհավորեց երեւանցիներին: Սարյանի ընտանիքի անունից խոսք ասաց **Սոֆյա Սարյանը** ու ողջունեց ծրագրի իրականացումը: «Շատ խորհրդանշական է, որ ծրագիրը բացվում է Սարյանի պաննոյով, քանի որ նա այն նկարիչն էր, որ բերեց ժպիտ, բերեց ուրախություն մեր ազգային մշակույթ, հայ գեղանկարչություն», ասաց Սոֆյան: Պաննոյում պատկերված են մեր ազգի դարավոր խորհրդանիշերը՝ սեւ ցուլը-հայ ժողովրդի, հողագործի խորհրդանիշն է, նռան թուփը, հայկական հին բակն իր պատշգամբով եւ հայուհին՝ կուժը ուսին աղբյուրից ջուր է բերում: Այս ծրագրով, փաստորեն, եւս մեկ փորձ է վերադառնալ մեր արմատներին, մեր մեծերին, ճանաչելի դարձնել նրանց գլուխգործոցները:

«**Ազգ**»-ը զրուցեց նկարիչ **Արմեն Աթունյանի** հետ, որը միաժամանակ եղել է նաեւ աշխատանքային խմբի գեղարվեստական բաժնի պատասխանատու: Նա նշեց, որ Մոսկովյան 36 շենքի ամբողջ պատը եղել է ահավոր վթարային եւ այն փրկելու համար նախ ամրացվել ու հետո միայն պատի ողջ երկայնքով՝ 8,5x13 մետր մոտ 115 քմ հավաքվել է ջնարակված մոզաիկան: Այդ աշխատանքներին մասնակցել են Երեւանի Գեղարվեստի ակադեմիայի սաները եւ ուսումնական պրակտիկայի գործուղված ուսանողները: Իսկ մոզաիկաները մոտ 95 տոկոս Սարյանի գույները պահպանելով, իրականացվել են տարածաշրջանում միակ ձեռքով պատրաստվող սալիկների «Մանեթայլզ» գործարանում: Մեր երկրում առաջին մոնումենտալ նմանատիպ աշխատանքի համար դիմել են Սարյանի տուն-թանգարանի տնօրեն **Ռուզաննա Սարյանին** եւ ստացել հավանություն Մարտիրոս Սարյանի «Մեր բակը» (1923 թ.) կտավը վերածելու մոզաիկ պաննոյի:

«Առաջիկա օրերին կավարտվեն Ամիրյան-Մաշտոց պողոտաների խաչմերուկում Ռ. Մելիքյանի անվ. երաժշտական ուսումնարանի շենքի մոզաիկ պատի բացումը՝ հեղ. քանդակագործ Դավիթ Մինասյան, Տպագրիչների եւ Հանրապետության փողոցների խաչմերուկում գտնվող շենքի կենզոդիզայն ոճով արված պաննոների բացումը: Ծրագիրը բաց է բոլոր արվեստագետների եւ ճարտարապետների մասնակցության համար: Որոշ շենքերի ձեւավորման համար կհայտարարվի բաց մրցույթ», տեղեկացրին ծրագրի համակարգողները:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«Հույսը զորավիգ» գիրքը ներկայացված է հայ ընթերցողին

Սեպտեմբերի 9-ին ՀՀ սփյուռքի նախարարության նախաձեռնությամբ տեղի ունեցավ կանադահայ գրող **Մոնա Մարիան Մարիկյանի** «Հույսը զորավիգ» գրքի շնորհանդեսը:

Հիմնվելով պատահաբար գտած հոր օրագրի, ինչպես նաեւ իր ու ընտանիքի անդամների հիշողությունների վրա՝ Մոնա-Մարիան Մարիկյանը պատմում է ծնողների անհետացած ոդիսականը: Վավերագրությունն արտացոլում է այն սփյուռքահայերի առօրյան, ովքեր 1948-ին, կոմունիստական վարչակարգի օրոք, ներգաղթեցին Սովետական Հայաստան:

Չնայած կրած տառապանքներին, զրկանքներին ու հալածանքներին, անգամ սիբիրյան ախտորին՝ հայրենադարձները կամքով ու համառությամբ հաղթահարեցին դժվարությունները: Կոմունիստական հայրենիքը նրանց համար կյանքի «համալսարան» դարձավ:

«Նման գրքերը հերթական անգամ ցույց են տալիս մեր ժողովրդի դառը պատմությունը, բայց հույս եւ հավատ ներշնչում, որ աղագան փայլուն է լինելու», ասաց Սփյուռքի նախարար տիկին **Հրանուշ Հակոբյանը**:

Գրքի՝ ֆրանսերենից հայերեն թարգմանիչ **Գրիգոր Ջանիկյանը** մատնանշեց, որ այս պատմությունը ոչ թե մեկ հայ ընտանիքի, այլ Ցեղասպանություն ապրած հարյուրավոր հայ ընտանիքների դառը ճակատագրի վառ օրինակ է:

Անդրադառնալով գրքի հեղինակի անմիջական գրչի շնորհին՝ Գ. Ջանիկյանը հավելեց. «Ամեն հայ գրող է. այն հայը, որ 15 թվական է տեսել, Սիբիր է տեսել, չի կարող գրող չլինել»:

Շնորհանդեսին իր ողջույնի խոսքն էր բերել նաեւ պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, Իրանում ՀՀ առաջին դեսպան **Վահան Բայբուրդյանը**:

Միջոցառման ավարտին հեղինակի հուշագրությամբ ներկաներին գրքի օրինակներ բաժանվեցին:

Սեւան Նիկոլզի Ցեղասպանության վերաբերյալ պիեսը՝ Սան Ֆրանցիսկոյում

Հառաջիկա սեպտեմբերի 18-ին Ֆորտ Մեյսոն կենտրոնի «Սաութ Սայդ թեատրում» (Սան Ֆրանցիսկո, ԱՄՆ) կայանալու է հայկական-դոմինիկյան-բասկյան արմատներով դրամատուրգ՝ Ադրիանա Սեւան Նիկոլզի «Գիշերն է իջնում Երզնկայի վրա» պիեսի պրեմիերան, տեղեկացնում է «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը:

«**Ազգ**»-ը հուլիսի 30-ի իր «Մշակույթ» հավելվածում արդեն գրել էր այդ պիեսի նախնական ընթերցանությունների մասին, որոնցից վերջինը կայացել էր Մանհաթենի «Լարֆ պլեյ» Զարգացման կենտրոնում անցյալ հունիսի 7-12-ը: Այս անգամ պիեսը ներկայացնում է «Գոլդեն Թրեդ (ոսկե թել) պրոդակշն» թատերական ընկերությունը, որն ստեղծվել է 1996-ին Թորանժ Եղիազարյանի նախաձեռնությամբ՝ խրախուսելու համար մերձավոր-արեւելյան ծագում ունեցող ամերիկացի դրամատուրգների ստեղծագործությունները հանրությանը ներկայացնելու գործընթացը: Պիեսի ռեժիսորն է Հաֆիզ Քարմալին, որն արդեն մի քանի տարի համագործակցում է Եղիազարյանի հետ: «Ռի օրիենտ» փառատոնի շրջանակներում 2009-ին ներկայացրել է Եղիազարյանի «Աղագա» եւ Յուսուֆ Էլ-Գինդիի «Ամուսնության առաջարկ» եւ «Վերամնություն» պիեսները: Նախքան «Գոլդեն թրեդի» հետ աշխատակցելը Քարմալին դասախոս է եղել Հարվարդի համալսարանում, պիեսներ բեմադրել Լոնդոնում եւ «Ամերիկյան խաղացանկային թատրոնում» աջակցել ճանաչված ռեժիսորներ Ռոբերտ Ուիլսոնին եւ Անդրեյ Սերբանին:

Պիեսի հեղինակ Սեւան Նիկոլզը մրցանակների արժանացած դրամատուրգ եւ դերասան է: Փորձառություն է ձեռք բերել աշխատելով «Սանդենս թեատր լեբում», «Սաութ ֆոուսթ ռեպերտորի», «Մարկ թեյպր ֆորում», «Գուդման», «Լ. Ա. թեատր ուորֆս», «Ֆաուլթին», «Լարֆ» եւ այլ թատրախմբերի հետ: Պապը՝ Արտավազդ Օղիդանյանն է եղել, որի մահից հետո, 8 տարեկան Սեւանը կորցրել է կապը հայկական իրականության հետ եւ ընկել դոմինիկյան համայնքի շրջապատը:

«Սա Մ. Նահանգներ ներգաղթյալների փորձառության յուրահատուկ մի պատմություն է: Նաեւ հոգեւոր արժեքների պահպանման պատմություն: Արտավազդն ու Ալիսը (պիեսի գլխավոր գործող անձինք) Մ. Նահանգներ են գալիս նոր կյանք սկսելու 1915-ի եղեռնից հետո, բայց անցյալը, անցյալի մղձավանջները ամենատարբեր ձեւերով հետապնդում են նրանց: Հերոսուհին էքսիկատոս երկու տարբեր միջավայրերում (Դոմինիկյան եւ Բասկյան) ընտանիք կազմելով եւ կորցնելով, բայց երբեք չհուսալքվելով ի վերջո տատիկի միջոցով բացահայտում է ինքնությունը եւ վերադառնում դեպի իր հայկական արմատները:

Պիեսի լեզուն պոետիկ է, երբեմն կոմիկական, երբեմն էլ խորհրդանշական: Հոգեկան ապրումներն ու առօրյա հոգսերը տեղ-տեղ միահյուսված են դարձնելով պատմությունը էլ ավելի հետաքրքրական եւ հուզիչ», գրում է «Միրոր սփեքթեյթր» թերթը:

Ավելացնենք, որ հեղինակի պապն ու տատը Մ. Նահանգներ են գաղթել Երզնկայից եւ Շապին Գարահիսարից:

«Պիեսը միջոց էր ինձ համար «տուն վերադառնալու», գտնելու իմ հարազատների պատմությունը, որը մինչեւ որոշ ժամանակ անհայտ էր ինձ: Որպես գրող պարտք զգացի պատմել այդ ամենի մասին, որովհետեւ մենք բոլորս ճանապարհորդներ ենք այս աշխարհում եւ պետք է փորձենք «հարստացնել» միմյանց, էլ ավելի մոտենալ ու հասկանալ իրար», նշել է պրեմիերայի առթիվ Սեւան Նիկոլզը:

Պիեսի երաժշտությունը գրել է բուլղարացի կոմպոզիտոր Պենկա Կուլեւան: Ներկայացումները տեւելու են մինչեւ հոկտեմբերի 9-ը:

Հ. ԾՈՒԼԻԿՅԱՆ

«Ուլիսը» չեմպիոնության լուրջ հայտ ներկայացրեց

Երկու հանդիպումներով մեկնարկեց ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնության 4-րդ շրջանը: Առաջնության վերջնագծում առաջինը մրցաստարեզ դուրս եկան չեմպիոնի տիտղոսի համար պայքարող թիմերը: «Ուլիսը» «Հրազդանում» հյուրընկալել էր «Բանանցին», իսկ Կապանում մրցում էին «Գանձասարն» ու «Փյունիկը»: Երկու հանդիպումներն էլ անցան անհաջող մրցապայքարում:

«Ուլիսը» եւ«Բանանցը» 3-րդ շրջանում բոլորից հաջող էին հանդես եկել՝ վաստակելով 16-ական միավոր: Բնականաբար, նրանք ձգտում էին զարգացնել հաջողությունը: Ուստի խաղադաշտում համառ պայքար ծավալվեց: Երկու թիմերն էլ ուշադիր էին գործում թիկունքում, որի հետեւանքով գոլային պահերն այս խաղում առաս չէին: Առաջին խաղակեսում կարելի է հիշատակել 2 պահ: 20-րդ րոպեին հաշիվը բացելու լավ հնարավորություն ուներ «Բանանցը», սակայն անկյունայինի խաղարկումից հետո Բեսոն նոպասավոր դիրքից վրիպեց: Առաջին խաղակեսի ավարտին էլ ուլիսցի Ալբերս Թադեւոսյանը ստանալով Ադամյանի ճշգրիտ փոխանցումը, մոտ տարածությունից չկարողացավ գլխի հարվածով գրավել դարպասը:

Ընդմիջումից հետո ավելի ակտիվ էր «Ուլիսը», որն էլ 55-րդ րոպեին հասավ հաջողության: Աչքի ընկավ Արսյոմ Ադամյանը՝ խփելով պաշտոնական մրցումներում 100-րդ գոլը: Նա ընդգրկվեց ռմբարկուների խորհրդանշական «100-ի ակումբում»: Հետագայում ուլիսցիները կարող էին եւս 2 գոլ խփել, սակայն գոլային պահերը չիրացրին Դավիթ Գրիգորյանն ու Ալբերս Թադեւոսյանը: Իսկ «Բանանցին» այդպես էլ չհաջողվեց լրջորեն սպառնալ մրցակցի դարպասին: «Ուլիսն» անչափ կարեւոր հաղթանակ տոնեց ու ավելի ամրապնդեց առաջատարի դիրքը՝ 22 հանդիպումներում վաստակելով 46 միավոր:

Ուլիսցիներին հետապնդող «Գանձասարի» ֆուտբոլիստները սեփական հարկի տակ 2-րդ անընդմեջ պարտությունը կրեցին: Այս անգամ կապանցիները 1-2 հաշվով զիջեցին «Փյունիկին»: Վերջինս 40-րդ րոպեին բացեց հաշիվը Հովհաննես Հովհաննիսյանի հարվածով: Սակայն 5 րոպե անց Արա Խաչատրյանը 11մ հարվածով վերականգնեց հավասարակշռությունը: Իսկ ընդմիջումից հետո փյունիկցի Ղուկաս Պողոսյանը խփեց հաղթական գոլը:

Այս հաղթանակի շնորհիվ «Փյունիկը» վաստակեց 39 միավոր եւ աղյուսակում շրջանցեց «Գանձասարին», որը մեկ միավոր պակաս է վաստակել: Այժմ «Ուլիսը» 7 միավորով առաջ է անցել փյունիկցիներից, ինչն առաջնության մնացած 6 հանդիպումներում զգալի առավելություն է չեմպիոնության համար մղվող պայքարում:

«Աստղային պատերազմները» սկսվեցին

Ութ հանդիպումներով մեկնարկեց չեմպիոնների լիգայի ընթացիկ խաղարկության խմբային մրցաշարը: G խմբում ընդգրկված Դոնեցկի «Շախտյորը», որտեղ հանդես է գալիս Հենրիխ Մխիթարյանը, հյուրընկալվելիս 1-2 հաշվով զիջեց Եվրոպայի լիգայի նախորդ խաղարկության հաղթող «Պորտոյին»: Դաշտի տերերը կարող էին հաշիվը բացել խաղասկզբում, բայց Խալկը չիրացրեց 11 մ հարվածը: Իսկ ահա հյուրերն ավելի հաջողակ գտնվեցին: 2 րոպե անց Լուիս Ադրիանոյի հարվածը հասավ նպատակին: Առաջին խաղակեսում Խալկը վերականգնեց հավասարակշռությունը՝ խփելով մեղրը: Իսկ ընդմիջումից հետո Կլեբերը հաղթանակ պարգեւեց «Պորտոյին»:

Անհաջողության մատնվեց նաեւ նույն խմբում հանդես եկող Սանկտ Պետերբուրգի «Զենիթը»՝ մրցակցի դաշտում 1-2 հաշվով պարտվելով Կիպրոսի «Ապոելին»: «Զենիթն» էլ առաջինը բացեց հաշիվը Զիրյանովի հարվածից հետո, սակայն ընդամենը երկու րոպեում Մանդուկան եւ Այլտոնը կշեռքի նժարը թեքեցին դաշտի տերերի կողմը:

Մեծ հետաքրքրությամբ էր սպասվում չեմպիոնների լիգայի ներկայիս գավաթակիր իսպանական «Բարսելոնի» եւ իտալական «Միլանի» մրցավեճը: Ողջ խաղի ընթացքում զգալի առավելություն ուներ «Բարսելոնը», սակայն խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի՝ 2-2: Խաղի 1-ին եւ վերջին րոպեներին կատարած 2 հարվածներն իտալացիներին փրկեցին պարտությունից: H խմբի մյուս խաղում չեխական «Վիկտորիան» եւ բելառուսական ԲԱՏԷ-ն ոչ-ոքի (1-1) խաղացին:

Հաղթանակով մեկնարկեց E խմբում ընդգրկված «Չելսին», որը սեփական հարկի տակ 2-0 հաշվով հաղթեց «Բայերին»: «Գենկ»-«Վալենսիա» խաղում դարպասները մնացին անառիկ:

F խմբում «Մարսելը» հյուրընկալվելիս 1-0 հաշվով հաղթեց «Օլիմպիակոսին», իսկ Դորտմունդի «Բորուսիայի» եւ «Արսենալի» մրցավեճն ավարտվեց ոչ-ոքի՝ 1-1:

Դանիելյանը հաշտություն կնքեց

Շախմատի կանանց Գրան պրիի մրցաշարի 7-րդ տուրում Էլինա Դանիելյանը սպիտակներով ոչ-ոքի խաղաց Եկատերինա Կովալեւսկայայի հետ: Հաշտություն կնքեցին նաեւ Աննա Մուզիչուկն ու Ջժու Ջենը, Վիկտորիա Ջմիլիտեն ու Ջժաո Սյուեն, Յու Վենցզյունն ու Բաթյույագ Մունգունտուլը: Հոու Յիֆանը հաղթեց Տան Ջժունիին, Ժուան Լուֆեյն էլ պարտության մատնեց Բեթյուլ Յիլդիզին:

7 տուրից հետո 5-ական միավորով աղյուսակը գլխավորում են Հոու Յիֆանը եւ Ժուան Լուֆեյը: Նրանց կես միավոր են զիջում Ջժաո Սյուեն ու Աննա Մուզիչուկը: Էլինա Դանիելյանը Եկատերինա Կովալեւսկայայի հետ 2 միավորով բաժանում է 10-11-րդ տեղերը:

Սվիդլերի մրցակիցը Գրիշչուկն է

Ալեքսանդր Գրիշչուկը դարձավ շախմատի աշխարհի գավաթի խաղարկության եզրափակիչի 2-րդ մասնակիցը՝ լրացուցիչ մրցախաղում 2,5-1,5 հաշվով հաղթելով Վասիլի Իվանչուկին: Հիշեցնենք, որ դասական շախմատի կանոններով անցկացված 2 պարտիաներն էլ ավարտվել էին ոչ-ոքի: Այսպիսով,Գրիշչուկն ու Սվիդլերը 4 պարտիայից բաղկացած եզրափակիչ մրցախաղում կվիճարկեն շախմատի աշխարհի գավաթը: Առաջին պարտիան կկայանա վաղը:

Նախկին բռնցքամարտիկն աճուրդի է հանել մեքենան

Ռուսաստանցի բռնցքամարտիկ, օլիմպիական խաղերի կրկնակի չեմպիոն Ալեքսեյ Տիշչենկոն որոշել է վաճառել իր BMW X5 մակնիշի ավտոմեքենան, որը Պեկինի օլիմպիադայում տոնած հաղթանակի առիթով նրան էր նվիրել ՌԴ նախագահ Դմիտրի Մեդվեդեւը: Մեքենայի վաճառից ստացվելիք գումարը նախկին բռնցքամարտիկին անհրաժեշտ է տան շինարարության եւ Օմսկի մարզի օրենսդրական ժողովի ընտրություններին մասնակցելու համար:

2008-ի արտադրության մեքենան նա իր կայքէջում աճուրդի է հանել, որի սկզբնական գինը 2,5 մլն ռուբլի է: Լուրջ վնասվածքի պատճառով Տիշչենկոն ստիպված էր 26 տարեկանում թողնել մեծ սպորտը: Վերջին տարիներին աշխարհի առաջնությունների բազմակի մրցանակակիրը Օմսկի օրենսդրական ժողովի պատգամավոր է:

ԾԱՆՐԱՄԱՐՏ

Եվրոպայի փոխչեմպիոն ՌԴ հավաքականի կազմում

Բուխարեստում ընթացող ծանրամարտի Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունում հայ ծանրորդներն առայժմ սպասված արդյունքները չեն ցուցադրում: Առայժմ մեր մարզիկները միայն մեկ արծաթե մեդալ են նվաճել:

Առանց մեդալի մնաց նաեւ մինչեւ 23 տարեկանների մրցաշարում հանդես եկած 69 կգ քաշային Զորիկ Պողոսյանը: Նա երկամարտի 296 կգ (131+165) արդյունքով գրավեց 5-րդ տեղը: Զորիկը թոկում վարժությունում միայն 2-րդ մոտեցմամբ բարձրացրեց 131 կգ-ը, իսկ 136 կգ-անոց ծանրաձողը նրան չենթարկվեց: Հրում վարժությունում էլ բարձրացնելով նախնական 165 կգ-ը, Զորիկին չհաջողվեց իրեն ենթարկել 170 կգ-անոց ծանրաձողը:

Այնուամենայնիվ, քաշային այս կարգում հայ ծանրորդն արժանացավ մեդալի: Խոսքը Ռուսաստանի հավաքականում հանդես եկող Սերգեյ Պետրոսյանի մասին է: Նա երկամարտի 318 կգ (145+173) արդյունքով դարձավ Եվրոպայի փոխչեմպիոն՝ արծաթե մեդալներ նվաճելով նաեւ առանձին վարժություններում: Իսկ չեմպիոնի տիտղոսը նվաճեց ՌԴ-ի մեկ այլ ներկայացուցիչ՝ Օլեգ Չենը, որը երկամարտում ցույց տվեց 337 կգ (157+180) արդյունք: Բրոնզե մեդալակիր դարձավ ալբանացի Բրիկեն Կալյան՝ երկամարտում ցույց տալով 311 կգ (141+170) արդյունք:

Հայ շախմատիստներից երեքը գլխավորում են աղյուսակը

Ալբենայում ընթացող շախմատի Եվրոպայի պատանեկան առաջնության մասնակից հայ շախմատիստներից 3 տուրից հետո հարյուր տոկոսանոց արդյունքի են հասել Մանուել Պետրոսյանը, Տիգրան Հարությունյանն ու Հովհաննես Գաբուզյանը:

Մինչեւ 14 տարեկանների մրցաշարում Մանուելը հաղթեց Բարսու Էրսոզին, իսկ Տիգրանն առավելության հասավ Դավիթ Մարտինսի նկատմամբ: Բացի հայ շախմատիստներից, եւս 5 մասնակիցներ ունեն 3-ական միավոր:

Հովհաննես Գաբուզյանը Գլեբ Աստրիխոյի, Դավիթ Անտոնի, Կլեմենտի Սուչեւի եւ Մատե Բագիի հետ 3 միավորով գլխավորում է մինչեւ 16 տարեկանների մրցաշարի աղյուսակը: Առաջատարներին կես միավոր է զիջում Կարեն Գրիգորյանը, որը հաշտություն կնքեց Ջայմե Սանթոսի հետ:

Մինչեւ 18 տարեկանների մրցաշարում Սամվել Տեր-Սահակյանը ոչ-ոքի խաղաց Օսկար Վիզորեկի հետ ու վաստակեց 2 միավոր: Հայկ Վարդանյանը 3-րդ անընդմեջ ոչ-ոքին գրանցեց իր օգտին՝ միավորը կիսելով Վայդաս Սեսկաուսկասի հետ: 3 միավորով աղյուսակը գլխավորում են 6 շախմատիստներ

Մինչեւ 12 տարեկան պատանիների մրցաշարում հայերից լավագույն արդյունքն ունի Միխայել Մկրտչյանը, որը վաստակել է 2,5 միավոր: Նա ոչ-ոքի խաղաց Թեոդոր Դոլանի հետ: 2-ական միավոր ունեն Կոնստանտին Յայլոյանը, Էդուարդ Հարությունյանը եւ Հայկ Մարտիրոսյանը: Աղյուսակը 3-ական միավորով գլխավորում են Յավոր Թոդորովը, Կիրիլ Վիալիչկան եւ Ալեխեյ Սարանան:

Արամ Հակոբյանը 2 միավոր է վաստակել մինչեւ 10 տարեկանների մրցաշարում: Այստեղ առաջատարները 7 շախմատիստներ են, որոնք վաստակել են 3-ական միավոր:

Հայ շախմատիստուհիներից առայժմ բոլորից հաջող են ելույթ ունենում Սոնա Ասատրյանն ու Մարիա Գեւորգյանը, որոնք վաստակել են 2,5-ական միավոր: Սոնան մինչեւ 12 տարեկանների մրցաշարում հաղթեց Կատերինա Ստեպկինային, իսկ Մարիան պարտության մատնեց Էլինա Օսիկովային:

Լոպեսի արգելքը չհաղթահարվեց

Սամբուլում ընթացող ըմբշամարտի աշխարհի առաջնության 2-րդ օրն էլ անհաջող էր հունահռոմեական ոճի մեր ըմբիշների համար: Մրցագորգ դուրս եկած հերթական 3 ըմբիշները կրկին մնացին առանց պարգեւների: Մեդալին ավելի մոտ էր գերծանրքաշային 3ուրի Պատրիկեեւը, որից սպասելիքները մեծ էին: Նա հաջող սկսեց մրցաշարը՝ հաղթելով ֆինն Հենրիկ Լալիին եւ ադրբեջանցի Մեսութ Հասիմզադեին: 1/8 եզրափակիչում նրա մրցակիցն օլիմպիական չեմպիոն, կուբացի Նունյես Լոպեսն էր: Վերջինս անհարմար մրցակից է Պատրիկեեւի համար: Տավոր, այս անգամ էլ Պատրիկեեւին չհաջողվեց հաղթահարել Լոպեսի արգելքը: Իսկ կուբացի ըմբիշը հասավ մինչեւ եզրափակիչ, որտեղ պարտվեց Թուրքիայի ներկայացուցիչ Ռիզա Կայալպին:

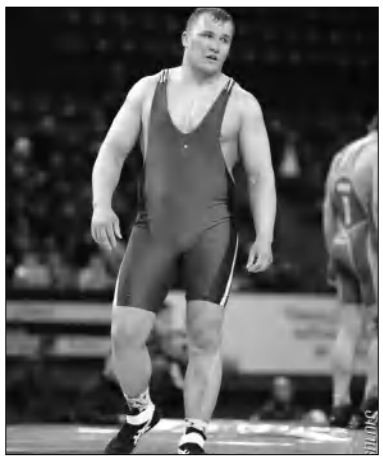

Լոպեսի շնորհիվ Պատրիկեեւն իրավունք ստացավ վիճարկելու բրոնզե մեդալը: Բայց այստեղ էլ նա անհաջողության մատնվեց՝ պարտվելով շվեդ Մագնուս Էյրենին: Մինչեւ 60 կգ քաշային կարգում Վահան Ջուհարյանը եւս 2 գոտեմարտ շահեց՝ հաղթելով Սլովենիայի ներկայացուցիչ Դրիտանո Հայրիզիին եւ չեխ Միխալ Նովակին: Իսկ ահա 1/8 եզրափակիչում նա պարտվեց Վենեսուելայի պատվիրակ Լուիս Լիենդոյին ու դուրս մնաց հետագա պայքարից: Չեմպիոն հռչակվեց իրանցի Հաջի Նորոզին:

Արթուր Շահինյանը 84 կգ քաշային մրցաշարում առաջին գոտեմարտում պարտվեց ավստրիացի Ամեր Հրուստանովիչին ու դուրս մնաց պայքարից:

Քննությունը հաջող հանձնեցին

Հայաստանի հինգ ներկայացուցիչներ՝ Արմինե Անտոնյանը, Սյուզաննա Սարգսյանը, Գեւորգ Մարտիրոսյանը, Արման Բարսեղյանն ու Վարդան Դավթյանը մասնակցել են Բաքվում կազմակերպված լողափնյա հանդբոլի մասնագետների սեմինարին, որը վարել է Լեհաստանից հրավիրված Անդրեյ Չավորսկին:

Եռօրյա սեմինարի ընթացքում մասնակիցները գործնական եւ տեսական պարապմունքներ են անցկացրել, հարստացրել իրենց գիտելիքները: Մեր 5 պատվիրակներն էլ հաջող հանձնեցին քննությունները ու հավաստագրեր ստացան: Հայ մասնագետներն իրավունք ստացան մասնակցելու 2012-ի մայիսին Ավստրիայում կայանալիք հաջորդ սեմինարին: Միայն դրանից հետո նրանց իրավունք կտրվի սպասարկելու հաջորդ տարի Բաքվում կայանալիք մինչեւ 18 տարեկանների Եվրոպայի առաջնության հանդիպումները:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Օրվա հետքերով

Մի՞թե վրացական իշխանություններն այդման վախենում են Չախալյանից

Ջավախահայ քաղաքական գործիչ Վահագն Չախալյանի փաստաբան Ստեփան Ոսկանյանը սեպտեմբերի 12-ին այցելել է 10 տարվա դատապարտված իր պաշտպանյալին Վրաստանի Ռուսթավիի N6 խիստ ռեժիմի գաղութի 106 բանտախցում: Ըստ Ոսկանյանի հայտարարության՝ Չախալյանն իր փաստաբանին տեղյակ է պահել, որ վերջին շրջանում վրացական իշխանությունները ուժեղացրել են իր նկատմամբ բանտային ճնշումները, նաեւ բանտային պայմանների էական խստացման միջոցով:

Մասնավորապես առգրավվել են Չախալյանի բոլոր գրքերը, բանտախցում նախկինի համեմատ ավելի հաճախակի են դարձել ջրի անջատումները (երբեմն օրերով), միաժամանակ, նրան արգելվել է բանտախցում պահել ջրի համար բաքեր: Ըստ հայտարարության՝ Չախալյանը ժամանակ առ ժամանակ զրկվում է բանտային խանութից գնումներ կատարելու հնարավորությունից, հեռախոսից էլ ավելի սակավ են թողնում օգտվել՝ խիստ սահմանափակ ժամանակով:

Մեղադրողներին, ըստ փաստաբանի հայտարարության, չեն թույլատրում տեսակցել, ձգձգվում է անգամ հայ հոգեւորականների տեսակցելու թույլտվության տրամադրումը: «Նախկինի համեմատ աճել են Վահագն Չախալյանին ահաբեկելու փորձերը, նրա նկատմամբ տարբեր սպառնալիքներ են հնչում ինչպես խցակիցների, այնպես էլ բանտի պահակազորի կողմից», ասված է հայտարարության մեջ:

Այս ամենի մասին փաստաբանը տեղյակ է պահել Վրաստանի հանրային պաշտպան Գիորգի Տուգուշիին:

Ա. Հ.

Համայնքային կալվածքների առնչությամբ Քլինթոնը ողջունում է Էրդողանին

Սեպտեմբերի 13-ին Վաշինգտոնում հրապարակվել է կրոնական ազատությունների մասին ԱՄՆ պետքարտուղարության ամենամյա զեկուցագիրը, որտեղ՝ «Ամերիկայի ձայն» ռադիոկայանի թուրքական ծառայության վկայությամբ, նշվել է, որ Թուրքիայում այդ ազատությունները պահպանվում են սահմանադրությամբ, եւ պետական իշխանությունները պահպանման հարցում առաջնորդվում են երկրում գործող օրենքներով:

Ըստ նշված աղբյուրի՝ կրոնական ազատությունների մասին զեկուցագրի հրապարակման առիթով ունեցած ելույթում ԱՄՆ պետքարտուղար Քլինթոնը հայտարարել է. «Օգոստոսին թուրքական կառավարությունն արձակեց մի հրամանագիր, որը նախատեսում է համայնքներին վերադարձնել 75 տարի առաջ բռնագրավված եկեղեցիներն ու սինագոգները: Այս հրամանագրով ստանձնած պարտավորությունների համար ողջունում ենք վարչապետ Էրդողանին»:

Հ. Ջ.

Հրդեհ Արարատ լեռան վրա

Սեպտեմբերի 14-ին Արարատ լեռան վրա, ծովի մակերեւույթից 5137 մետր բարձրության վրա, հովիվների անփութության պատճառով հրդեհ է բռնկվել: News.am կայքը, հղում անելով Hurriyet-ին, նշում է, որ հրդեհը բռնկվել է Արարատ լեռան դեպի Իգդիր նայող հատվածում: Հրդեհը փորձում են մարել դաշտերում աշխատող գյուղացիները: Հրդեհը գնալով տարածվում է դեպի լեռան վերեւի հատվածը: Իգդիրի համալսարանի դասախոս Սուլեյման Թեմելը նշել է, թե սկիզբ առած ուժեղ հրդեհը խիստ կվնասի Արարատի բուսական համակարգին՝ ոչնչացնելով մի շարք բուսատեսակներ:

Մ. Մ.

ԽԱԲԲԱԶԻԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

Իսրայելից ներողություն է պահանջում նաեւ PKK-ն

Ներողության պարագայում խոսքը՝ ի պատասխան Թուրքիայի պատժամիջոցների, քրդական այս կազմակերպությանը ռազմական աջակցություն ցույց տալու Իսրայելի արտգործնախարար Լիբերմանի պատրաստակամության մասին է:

Դրա առնչությամբ PKK-ի առաջնորդներից Մուրադ Կարայլանը հանդես է եկել հայտարարությամբ եւ ասել, որ Իսրայելը ներողություն պետք է խնդրի, PKK-ն ռազմական աջակցության կարիք չունի, եւ ոչ մի երկիր չի կարող օգտագործել նրան: Վերջինի, քրդական «Ֆըրաթ» գործակալությանն արած հայտարարությանը սեպտեմբերի 13-ին, թուրքական «Դունյա Բյուլթենի» կայքէջի վկայությամբ, արձագանքել է իսրայելական «Հաարեց» թերթը»:

Հ. Ջ.

Ռիելտոր «Ֆլորես» Աճուրդի Տուն ՍՊԸ-ն «Ակսոն» ԱՀ Բրուսայի հարթակում իրականացնելու է «Բլեսս» ՈւՎԿ ՍՊԸ-ին օտարման իրավունքով պատկանող գույքի աճուրդային վաճառքը՝

- Հասարակական նշանակության տարածք, շենք-շինությունների ընդ. մակերեսը՝ 1263,12 քմ, հողամասը՝ 4150 քմ: Հասցե՝ ՀՀ, Արարատի մարզ, գ. Այնթապ, 20-րդ փող., թիվ 55: Մեկնարկային գինը՝ 40000000 ՀՀ դրամ:
- Բնակելի տուն, ընդ. մակերեսը՝ 312,8 քմ, հողամասը՝ 600 քմ: Հասցե՝ ՀՀ, Արարատի մարզ, գ. Նոր Խարբերդ: Մեկնարկային գինը՝ 20000000 ՀՀ դրամ:
- Բնակարան, ընդ. մակերեսը՝ 84,2 քմ: Հասցե՝ ՀՀ, Արարատի մարզ, գ. Նոր Խարբերդ, 1-ին փող., շենք 2, բն. 3: Մեկնարկային գինը՝ 5000000 ՀՀ դրամ:
- Գյուղ նշանակության հողամաս, ընդ. մակերեսը՝2700 քմ: Հասցե՝ ՀՀ, Արարատի մարզ, գ. Նոր Խարբերդ: Մեկնարկային գինը՝ 1200000 ՀՀ դրամ:
- Գյուղ նշանակության հողամաս, ընդ. մակերեսը՝2700 քմ: Հասցե՝ ՀՀ, Արարատի մարզ, գ. Նոր Խարբերդ: Մեկնարկային գինը՝ 1200000 ՀՀ դրամ:
- Տնամերձ հողամաս, ընդ. մակերեսը՝700 քմ: Հասցե՝ ՀՀ, Արարատի մարզ, գ. Նոր Խարբերդ: Մեկնարկային գինը՝ 2500000 ՀՀ դրամ:
- Բնակելի տուն, ընդ. մակերեսը՝ 145,9 քմ, հողամասը՝ 400 քմ: Հասցե՝ ՀՀ, Արարատի մարզ, գ. Այնթապ, 16 փող. թիվ 18: Մեկնարկային գինը՝ 25000000 ՀՀ դրամ:
- Արտադրական տարածք, շինության ընդ. մակերեսը՝ 17,2 քմ, հողամասը՝ 27,9 քմ: Հասցե՝ ՀՀ, Արարատի մարզ, գ. Այնթապ, Արտաշատի խճուղի 2/Ա: Մեկնարկային գինը՝ 6000000 ՀՀ դրամ:
- Գյուղ նշանակության հողամաս, ընդ. մակերեսը՝1190 քմ: Հասցե՝ ՀՀ, Արարատի մարզ, գ. Նոր Խարբերդ: Մեկնարկային գինը՝ 1800000 ՀՀ դրամ:

Աճուրդի փուլերը՝ դասական, այնուհետեւ հոլանդական եղանակներով՝ ք.Երեւան, Ագաթանգեղոսի 6/1 հասցեում, 17.10.2011թ-ից մինչեւ 30.12.2011թ. յուրաքանչյուր աշխատանքային օր ժ.11.00 - 17.00-ն: Աճուրդի մասնակիցները՝ֆիզիկական անձի դեպքում պետք է ներկայացնեն անձնագիր, իրավաբանական՝ լիազորագիր եւ պետ. ռեգիստրի վկայականի պատճենը: Նախավճար չի սահմանված: Հաղթող է արձանագրվում լավագույն գնային առաջարկ ներկայացրած անձը: Լրացուցիչ տեղեկություններիհ, այդ թվում՝ աճուրդների կանոնակարգին ծանոթանալու եւ այն անվճար ստանալու համար զանգահարել՝ (010) 56-45-13 կամ այցելել **www.akson.am**:

Ռիելտոր «Ֆլորես» Աճուրդի Տուն ՍՊԸ-ն «Ակսոն» ԱՀ Բրուսայի հարթակում իրականացնելու է «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ -ին օտարման իրավունքով պատկանող գույքի աճուրդային վաճառքը՝

- Կաթսայատուն եւ օժանդակ շինություն, ընդ. մակերեսը՝ 813,0 քմ, հողամասը՝ 0,32 հա: Հասցե՝ ՀՀ, ք. Սեւան, Նալբանդյան 33Ա: Մեկնարկային գինը՝ 38000000 ՀՀ դրամ:
- Բենզա եւ գազա լցակայաններ, սարքավորումներով, ընդ. մակերեսը՝ 27,19 քմ, հողամասը՝ 0,12 հա: Հասցե՝ ՀՀ, ք. Սեւան, Շահումյան փողոց սկզբնամաս: Մեկնարկային գինը՝ 80000000 ՀՀ դրամ:

Աճուրդի փուլերը՝ դասական, այնուհետեւ հոլանդական եղանակներով՝ ք.Երեւան, Ագաթանգեղոսի 6/1 հասցեում, 17.10.2011թ-ից մինչեւ 30.12.2011թ. յուրաքանչյուր աշխատանքային օր ժ.11.00 - 17.00-ն: Աճուրդի մասնակիցները՝ ֆիզիկական անձի դեպքում պետք է ներկայացնեն անձնագիր, իրավաբանական՝ լիազորագիր եւ պետ. ռեգիստրի վկայականի պատճենը: Նախավճար չի սահմանված: Հաղթող է արձանագրվում լավագույն գնային առաջարկ ներկայացրած անձը: Լրացուցիչ տեղեկություններիհ, այդ թվում՝ աճուրդների կանոնակարգին ծանոթանալու եւ այն անվճար ստանալու համար զանգահարել՝ (010) 56-45-13 կամ այցելել **www.akson.am**:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատուական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրուած՝ 18.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիսեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝13.9.2011, գինը՝ 100 դրամ, տպագրւում է «Նոյեան Տաղան» ՍՊԸ տպարանում՝ Իսահակեան 28: